

Szerkesztő:

Arad, Acsev.-palot

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Ruev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürzőnvcim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	— —	1080 Lel
Fél évre	— —	540 Lel
Negyed évre	— —	270 Lel
Felvonta	— —	90 Lel
Hirdetések	díjazás szerint.	

EGYES SZÁM ÁRA	—	5 Lel
VASÁRNAP	— —	6 Lel

Bucurestiben 50 banival több.

Igéretek pergőtüzében.

Lassan-lassan a kisebbségeknek a kormány iránti bizalmát lekoptatják a csalódások. Minden rendelkezés, minden törvény, ami bennünket érint, csak csalódást hoz és semmi megvalósulást azokból az ígéretek közül, amelyeket a nemzeti-parasztpárt annak idején olyan szépen lefektetett a gyulafehérvári határozatokba. A közoktatásügyi miniszter napokkal ezelőtt nyolcmillió lej gyorssegélyt utaltatott ki a magyar felekezeti iskolák számára. A legridegebb számítás szerint is a felekezeti iskolák legalább százmillió támogatásra tarthatnak igényt és a miniszter, bucaresti-i tudósítás szerint, a nyolcmilliót előlegként utaltatta ki. Azóta napok teltek el és kiderült, hogy e nagyjelkű alamizna egyelőre csak papíron szerepel és annak kiutalásáról ezideig szó sem esett. A felekezeti iskolák nyomorúságát akarja enyhíteni a miniszter s egy morzsát ígér csupán a nyomorgóknak. Ezt az újabb csalódást elraktározzuk a többi közé és eszünkbe jut most Pop C. kamarai elnök a napokban tett kijelentése, hogy „Jó volna, ha a magyarok egy lépéssel közelebb jönnének hozzánk.” Milyen furcsa ellentét a szó és a valóság között!

Sérelmeinkért, fájdalomainkért mi nem hibáztatjuk a jelenlegi kormányt, mint ahogy sohasem hibáztatjuk a meglévő kormányokat, mert az optimizmus még nem halt ki belőlünk annyira, hogy jót ne reméljünk tőle. Mind-egyik kormány nyújtott reményt, tett ígéretet, de a jelenlegi az, amely a legtöbbet ígért és a legtöbb reményt nyújtotta. Manu kormánya programjába vette a gyulafehérvári határozatok megvalósítását, a párisi kisebbségi szerződés életbeléptetését és most hónapok múlva is az a helyzet, hogy a magyarság jogai, sérelmeinek orvoslása, papíron fekszenek. Magyarok vagyunk és magyar érzelmeinket nem homályosíthatják el a velünk szemben tanúsított jogtalanságok és egy pillanatra sem feledkezhetünk meg arról, hogy ezen a földön születünk, Erdély hegyei, völgyei és rónái erőt adnak nekünk a további küzdelemre. De szomorú kisebbségi sorsunkban, ezer csalódás között, ma már azt érezzük, hogy gunyként hangzanak a vezető politikusok részéről felénk röpitett ígéretszavak, amelyeknek, az eddigi tapasztalatokon okúva, nem tudunk több jelentőséget tulajdonítani, mint egy választási programbeszéd frázisainak.

„Közeledjünk egy lépéssel” de béklyóba szoritják lábainkat mindazon törvények és rendelkezések, amelyek nekünk, magyaroknak sebeket jelentenek. Hogyan közeledjünk, amikor gyermekeinkből erőszakkal akarják kiűlni magyarságukat? A hivatalokból kidobják a tisztviselőket, mert magyarok, megszüntetik iskoláinkat, mert magyar kezekben vannak. A közigazgatásban, még a tiszta magyar városokban is meghalt a magyar nyelv és félve lépünk be a hivatalok ajtajain, ahol bűn magyarnak lenni. Hogyan közeledjünk, amikor lépten-nyomon sebet üt rajtunk egy-egy kisebbség ellen hozott törvény, paragrafus.

Adják meg jogainkat, valósítsák meg mindazon ígéretek, terveket, amelyek megszüntetik a kisebbségek sérelmeit és akkor már megtörtént a közeledés — nem egy lépéssel, hanem mértődekkel.

Ujabb segélyt kapnak a kisebbségi iskolák

Interpellációra készülnek a magyar szenátorok. — Lugojanu nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Magyar Párt az iskolakérdésben újabb interpellációra készül. Sándor József, vagy Gyárfás Elemér kérdést fognak intézni a kormányhoz, úgy az államsegélyek, mint a többi iskolai kérdésekben. Nyilvános szívvallásra akarják bírni a kormányt, hogy megadja-e a folyó iskolai évre ígért ideiglenes segélyt és mi van a bizonyos nyolc millió lejes kiutalásról, amelyről különböző, elmentmondó hírek kerültek forgalomba.

Munkatársunk tegnap délután kérdést intézett a kamara folyosóján Lugojanu miniszterelnökségi államtitkárhoz, aki egyébként Maniu miniszterelnök bizalmasa és mint

pénzügyi szakértő, valóban illetékes arra, hogy az államsegélyről felvilágosítást nyújtson. Lugojanu kijelentette, hogy a

nyolc millió lejes gyorssegélyt a minisztertanács megszavazta és annak kiutalása folyamatban van.

— Biztosíthatom arról — mondotta az államtitkár — hogy az iskolafenntartó kisebbségi egyházak 10—15 napon belül a nyolc millió segélyen kívül

még tekintélyesebb összeghez is jutnak. A kormány teljesíteni fogja ígéretét néhány napon belül annak ellenére, hogy az ország pénzügyi viszonyai meglehetősen nehezek.

A legújabb osztrák kancellárjelölt: dr. Streeruwitz Ernő.

Nagy nehézségek között folynak a kormányalakító tárgyalások.

Május másodikára várható az új osztrák kormány megalakítása.

Bécsből jelentik: A polgári pártok ma délelőtt megegyeztek dr. Streeruwitz Ernő keresztényszociálista képviselő, az osztrák jelzalogintézet főgondnokának személyében, akit a kancellári állásra jelölnek. Streeruwitz dr. a nagyiparból került elő és a keresztényszociálista párton belül Seipel szoros környezetéhez tartozik, ezért a párt egy része eddig ellenezte designálását, ma délelőtt azonban belenyugodtak abba. Streeruwitz kabinetje első sorban gazdasági irányú lesz.

Streeruwitz dr. kancellárjelölt érintkezésbe lépett a polgári pártok vezetőivel a kormány megalakítása céljából. A nagynémetek mellette foglaltak állást, a gazdasági szövetség azonban be akarja várni a hétfőre összehívott elnöki tanácsulását. A kabinet megalakítása ilyen körülmények között legalább is halasztást szenved. Nehézségeket okoz az is, hogy minden tárcáért valóságos tülekedés folyik.

Ujabb jelentésünk szerint délután 4 órakor meglepetésszerűen elterjedt a hír, a Streeru-

witz-kombináció bukásáról. A hírek szerint személyi és dologi nehézségek felbukkanása miatt szűnt meg a kombináció. A délutáni főbizottsági ülésen az elnök kénytelen volt bejelenteni, hogy a kancellár személyére vonatkozólag még nem tud előterjesztést tenni. Az elnöki bejelentést viharos derűtséggel fogadták. A legközelebbi ülés időpontját sem tudta az elnök megállapítani és ezért bejelentette, hogy a főbizottság ülését külön írásos meghívóval hívják egybe.

A késő éjszaka érkezett jelentések szerint Streeruwitz mindezek dacára is kancellárjelöltnek tekinthető és ma folytatta tárgyalásait a kormány megalakítására. Ma délután a koalíciós pártokkal folytatott megbeszélést. A nagynémet párt azt a két feltételt állította fel, hogy mentesítsék a politikától a hadsereget és javítsanak a köztisztviselők helyzetén. A választási indítványt április 30-ikán terjesztik a nemzetgyűlés elé és miután másnap, május 1-én törvényes munkaszünet van, a nemzetgyűlés május 2-ikán választja meg az új kormányt.

Súlyos állapotba kerültek a temesvári éhségstrájkoló munkások

Néhányan már a kórházba kerültek, a többinek pedig injekciókat adnak az orvosok. — A jövő hét folyamán a törvénszék elé kerül a temesvári véres események ügye

Temesvárról jelentik: A Temesváron le tartóztatásban levő ötven kommunista munkás és munkásnő hét nappal ezelőtt, — mint már jelentettük — éhségstrájkba kezdett és hetedik napja, hogy nem vesznek magukhoz semmi élelmet. Négy napi éhségstrájk után Mocz György és Matheiszné annyira legyengültek, hogy tovább nem maradhattak a fogházban és kórházba kellett őket szállítani. Ott azonban tovább folytatták az éhségstrájkot, mert szolidaritás akarnak maradni a többiekkel. Ábrahám Szonja, kit szintén kórházban ápolnak, szintén folytatta ott is az éhségstrájkot. Az elmúlt éjszaka az ügyészségi fogházban ma-

radt munkások egészségügyi állapota annyira rosszra fordult, hogy orvost hívtak ki az erejüktől teljesen megfosztott munkásoknak injekciókat adott, hogy szervezetük ellenálló-képességét visszaadja.

A ma reggeli sétán már Müller Kálmán kivételével, egyetlen munkás sem vett részt és mozdulatlanul hevernek cellájukban. A vizsgálatot egyébként ügyükben már befejezte a vizsgálóbíró és áttette az iratokat az ügyészséghez, ahol elkészítik a vádiratot és előreláthatólag már a jövő hét folyamán a törvénszék elé kerül az április 7-iki véres események ügye.

Előkészületek az angol választásokra.

Az eddigi számítás szerint 1680 jelölt lép fel.

Londonból jelentik: Az általános választásokon eddig az egyes pártok a következő számú jelölésekben állapodtak meg: konzervatívok összesen 580, Labour Party-munkáspárt 565, liberális párt 500, kommunisták 25. Hozzájárul a számhoz még bizonyos számú pártonkívüli jelölt úgy, hogy az eddigi számítás szerint a 616 kerületben körülbelül 1680 jelölt fellépése várható. A Labour-Party hivatkozva megrendült pénzügyi viszonyaira, gyűjtést indított választási alapja javára.

A törvényszék rehabilitálta az aradi Erzsébet-mozi tulajdonosát.

Felmentették Schwarcz Adólfot a jegyosztás vádja alól.

(Arad, április 26.) Ma tárgyalta az aradi törvényszék Ianculescu-tanácsa Schwarcz Adólf, az aradi Erzsébet-mozi tulajdonosának ügyét. Az elmúlt év nyarán a pénzügyigazgatóság kiküldöttéi az előadás előtt jegyvizsgálatot tartottak, amelynek alkalmával olyan jegyzőkönyvet vettek fel, hogy Schwarcz a közönségtől elvett jegyeket újból árusítja, a mivel megkárosította az államot. A moziban lévő ládában, amelybe az ellenőrző szelvényeket dobni kellett volna, — a feljelentés szerint — csak harminc jegyet találtak, míg a moziban körülbelül háromszáz főnyi közönség volt. Emiatt tízezer lej pénzbüntetéssel sújtották a mozitulajdonost, a rendszeresen üzött jegymanipulációk címén pedig először kétféle lej, majd 650.000 lej pénzbírsággal sújtották.

Schwarcz az aradi törvényszékhez felebezett, amely ma döntött az ügyben. A bíróság rehabilitálta a jegyosztás vádja alól az ártatlanul megbüntetett Schwarczot és megsemmisítette a pénzügyigazgatóság döntését, elfogadva a mozitulajdonos védekezését, a mely szerint a nagy tumultusban az izgatott közönségnek nem tudták visszaadni a jegyet, ezzel azonban nem akarták kifáztani az államot.

Kellemetlenül végződött mulatság.

Kellemetlen kalandban volt része Lenca Tomának, a zádoriakti dohánybevaltó tisztviselőjének. Az elmúlt éjszaka Lenca nagyobb társasággal betért az Ávram Iancu (Szabadság) téren levő Flóra-büffébe, ahol iddögálni kezdtek. Csakhamar két uccal női telepedett közzük és most már azokkal együtt folyt a mulatozás. Jó későre járt már az idő, amikor a meglehetősen italos állapotban lévő társaság szedelőzködni kezdett és el is távozott. Hajnalban egyszerre feldúlt arccal jelent meg a büffében ismét Lenca és rémülten adta elő, hogy 22.000 leje eltűnt és megkérdezte, hogy nem-e felejtette ott. A büffében nem találták meg a pénzt és Lenca nem tudott visszaemlékezni, hogy amidőn betért a büffébe, akkor még meg volt-e pénze. Lenca nyomban a rendőrségre sietett és megtette a feljelentést a pénz eltűnése ügyében, egyben pedig kérte a rendőrséget, hogy hallgassák ki a társaságba telepedett két uccal nőt is, akik azonban még a délelőtti órákban is olyannyira illuminált állapotban voltak, hogy kihallgatásuk lehetetlen volt. Az eljárás megindult.

Bratianu ki akarja vonultatni a liberálisokat a parlamentből

Duca szerint a liberálisoknak nem szabad beleavatkozni a mai helyzetbe. — Mi a véleménye Tatarescunak?

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Liberális körökben éles nézeteltérések keletkeztek a vezető politikusok között. Bratianu Vintia erős harcot hirdet a kormány ellen, mert — szerinte — a jelenlegi kormány olyan hibákat fog elkövetni, ha tovább is az ország élén marad, amelyeket nem lehet kijavítani. Bratianu szerint a legnagyobb veszélyt Madgearu öntudat nélküli, erőszakos politikája és Mihalache földművelésügyi programja rejti magában. Az utóbbi — véleménye szerint — felkavarja a parasztság amugy is nehezen kielégíthető vágyait. Bratianu álláspontja az, hogyha a mai kormány folytatja politikáját, a liberális-pártnak ki kell vonulnia a parlamentből.

Ezzel szemben Duca véleménye az, hogy

a liberális-párt ne avatkozzon bele a jelenlegi helyzetbe, csupán álljon résen és szervezze meg a pártot. Csak akkor kell beleavatkozni a dolgokba, ha tényleg veszély forogna fenn, Duca azonban ezt a veszélyt nem látja oly nagynak.

Tatarescu szerint a kormány helyzete különösen gazdasági és pénzügyi tekintetben nehéz és ezért, ilyen pénzügyi körülmények között jobb, ha néhány hónapig még uralmon marad a kormány. A liberális-párt — nézete szerint — addig igyekezzen átszerveződni és elvégezni a belső tisztítási folyamatot a párt kebelén belül. Nagyjában ez a helyzet és a vezérek véleményeltérése elégedetlenséget vált ki a párt tagjai között.

Sztrájkba léptek a marosmenti famunkások

Eddig 12 fűrésztelepen 4000 munkás hagyta abba a munkát.

Marosvásárhelyről jelentik: Beszámoltunk arról, hogy a marosmenti famunkások és a munkaadók között folyó tárgyalások április 19-én eredménytelenül befejeződtek, mert a fűrésztelepek tulajdonosai kijelentették, hogy csak üzemenként és egyéneként kötnek szerződést a munkásokkal. A munkaadók elutasító

magatartása következtében

ma reggel a Maros mentén sztrájkba léptek a famunkások.

Az eddigi jelentések szerint 12 fűrésztelepen szüntették be a munkát és több, mint négyezer munkás hagyta el munkahelyét.

Egy aradi iskolaigazgató különös készülődései az egyesülési ünnepségekre.

Román ruhákat kell a magyar gyerekeknek készíteniük és abban kell megjelenniük az ünnepségeken. — Ahogy Valda belügyminiszter elgondolta a magyarság részvételét és ahogy azt az Illés-uccai elemi iskola igazgatója elképzei.

(Arad, április 26.) Alig két hete múlt annak, hogy a belügyminiszter a bucaresti-i prefektusi értekezleten kijelentette, hogy szívesen veszi, ha a magyarság felvonul a május tizedikén tartandó egyesülési ünnepélyekre és nincsen kifogása az ellen, ha a magyarok, magyar nemzeti viseletben, magyar lohogó alatt ünneplik meg a május tizedikét. Ugyilátszik azonban, hogy a belügyminiszteri kijelentést hibásan értelmezte az aradi Illés-uccai magyar tagozatu elemi iskola igazgatója, mert merőben ellenkező és kissé furcsa utat adott ki a magyar tanulóknak, a május tizediki ünnepségekre vonatkozólag. Elrendelte, hogy kézimunkaóránokon kizárólag román nemzeti öltözetet készíthetnek a tanulók. Ez még rendjén volna, mert hiszen ezen az órán fontos az, hogy a tanulók elsajátítsák a kézimunkák készítéséhez szükséges rutint és ügyességet: végeredményben lényegtelen, hogy milyen kézimunkát készítenek.

De az igazgató ur más utasítást is adott ki. Szigorúan elrendelte, hogy minden tanuló saját részére készítse el május tizedikére a

román nemzeti viseletet. Tekintettel arra, hogy az idő rövidege miatt nem fejezhetik be a munkát a jelzett időre, megparancsolta, hogy az amugy is nagyon lekötött, fejlődésben lévő leánykák otthon, ha máskor nincsen idejük, éjszaka készítsék el a ruhát, amit a magyar tanulók kötelesek május tizedikén magukra ölteni és kivonulni az ünnepségekre. A szegénysorsu leánykákat, akiknek nincsen módjukban a román nemzeti viselethez szükséges drága anyagot megvásárolni, megparancsolta, hogy kérjék kölcsön a ruhát, vagy igyekezzenek más módot találni, de nem türheti, hogy egyetlen magyar tanuló is elmarad az egyesülési ünnepségekről, amelyekre román nemzeti viseletben kell felvonulniok.

Igy alakul át egy-egy miniszteri kijelentés, mikorára Aradra érkezik. Mindenesetre furcsának kell találnunk az igazgató ur intézkedését, mert amikor még nem „demokratikus” kormány uralkodott Romániában, akkor sem kötelezheték a magyarságot arra, hogy román nemzeti viseletben tüntessen az egyesülési ünnepségeken.

Felgyújtott ma a villám egy házat Aradon

Leégett egy külvárosi ház tetője. — A villámcsapás tönkretette a lakásban a butorzatot.

(Arad, április 26.) Ma délután két óra tájban rövid ideig tartó áprilisi zivatar vonult el Arad felett sűrű villámás és mennydörgés közepette. A tavaszi vihar tüzesetet idézett elő a külvárosban, amennyiben

a villám beütött a Legelősor-ucca 101. számú házba és felgyújtotta azt.

A zsuppal fedett ház, amely özv. Halmagean Simonné tulajdona, csakhamar lobogó lánggal kezdett égni. A villámcsapás és a tűz nagy riadalmat keltett. Csakhamar kivonult a tűzoltóság, amelynek sikerült a tüzet lokali-

zálni, úgy, hogy a háznak csak a tetője pusztult el. Érdekes, hogy a villámcsapás következtében keletkezett légnymás teljesen szét-törte a lakásban levő butorzatot. Ezer szerencse, hogy a katasztrófa idején nem tartózkodott senki a házban, mert különben bizonyára emberéletet is követelt volna áldozatul a villámcsapás. Özv. Halmagean Simonné ugyanis munkában volt és így csak este, hazatértekor értesült a szerencsétlenségről, gyermekei pedig nem tartózkodtak odahaza, amikor a villám belesújtott házukba. A szegény özvegy asszony kára jelentékeny.

Csecsemőnek a legjobbat: **Höfer** hintőport, krémet, szappant.

AZ ARADI GOLGOTA AKTÁI ÉS DOKUMENTUMAI.

Ujabb adatok a kivégzéshez.

Az „Aradi Közlöny“ Lázár Vilmos huga unokájának levéltárából kapott dokumentumok alapján ismerteti Lázár Vilmos utolsó napját. Román eredetű családból származott Lázár Vilmos? Amikor Bécsben kifogták Kossuth Lajos kocsijából a lovakat. A kivégzés után. Hol pihennek a vértanúk?

Az aradi tizenhármak tragédiájára vonatkozóan igen érdekes adatokat bocsátott rendelkezésünkre ujaradi tudósítónk, Téthi József tanár, aki erről a következőképen számol be:

Moldova Béla, volt nagyszentmiklósi kir. telegkönyvvezető szivességéből néhány évvel ezelőtt egy fakult levélcsozó került kezembe, amelyek közt néhány igen értékes történelmi vonatkozást találtam. Szerzőjük: Lázár Vilmos felesége, született Reviczky Mária, a 40-es évek magyar társadalmának nagyműveltségű, ünnepeit szépsége, finom lelkű, igazi magyar honleány, kit a vészes 1848-iki esztendő Pozsonyban talált és aki sürrü levélváltásban állt sógornőjével, férjének nővérével, Moldova Imréné, született Lázár Matilddal, aki ezidőtájt Nagybecskerekben lakott. Ugyanott született és lakott Lázár Vilmos is. Dragomér Silvius egyetemi tanár újabb megállapítása szerint román eredetű családból. Ennek a Lázár Matildnak unokája Moldova Béla v. telegkönyvvezető.

Lázár már a 30-as években mint tisztgyegetes, később mint hadnagy szolgált az osztrák császári hadseregben, majd elhagyva a katonai pályát, a polgári életbe lépett s nőül vette báró Reviczky Mária, özv. Halassynét, lível példás családi életet élt. 1849-ben az ujonczobizottság elnöke volt, majd a 9-ik hadosztály dandárparancsnokává neveztetett ki. E minőségben részt vett az északi vármegyék védelmi hadműveleteiben, majd a temesvári szerencsétlen csata elvesztése után Hátszegnek tartott, hogy a visszavonulást fedezze. Nem lévén menekülés, 3000 emberre leolvadt seregével Dessewffy tábornok csapataival együtt aug. 19-én megadta magát az osztrákoknak. Hogy aztán mi történt vele, arra megfelel az a levél, melyet Lázár Vilmosné Surjánból küldött sógornőjének. Írása több helyen olvashatatlán, mert a forró könnyecsek végig áztatták a papírost. Jellemző a kor műveltségére, hogy e levelek mind németül vannak írva.

A levél szövegének fordításban a következő:

Surján, 1849, okt. 10-én.

Drága Mathildom!

Borzalmas események történtek azóta, hogy utóljára írtam. Nem voltam képes veled közölni azt a borzalmas sorscsapást, amely szegény édes hazánkat s mindannyiunkat ért. Az utóbbi napok borzalmas órái elképzelhetetlenül nehezeden rám. A szenvedések elkábítottak, megbénítottak. Alig vagyok képes gondolataimat összeszedni. Az én egyetlen, szeretett, imádott Vilmosom nincs többé! Én Istenem, adj erőt lelkemnek, hogy leírassam a történeteket.

Hatodikán volt, Igen, Vilmos reggeli élt hét órakor 3 vitéz bajtársával az aradi sáncokban agyonlövettet. Hősi halált halt. Az ellenség, a gaz osztrák, maga sem tarthatja meg tőle az elégtételt. Valamennyien hősiesszen viselkedtek, de egyik sem multa felül bátorságban szegény Vilmost. Ia ismernéd utolsó sorait, melyeket börtönében írt! (A levelet, melyet a tábornok ne-ének írt, már ismertettük.)

Kérve kér, vigasztalódj, merítsek lelkedvet, erőt abból a kötelességtudatból, mely kell, hogy gyermekeink iránt bennem legyen. De miként bírom én túlélni az én egyetlen szentem, az én Vilmosom halálát. Ó! Ég, adj erőt, hogy elbírom viselni retentő sorsomat.

Kivégzése előtt való napon így szólt hozzám: „Mi lesz családommal, mi lesz veled, ha tényleg megselepszik, amire gondolni igenis tudok, de hisz benne nem vagyok képes.“ Szegény, rosszul sejtette, az élt kihirdetése után még csak 24 óráig

sem hagyták őket életben. Okt. 5-ikén d. e. 11 órakor hirdették ki az ítéletet, s 6-án reggel fél 6 órakor már agyonlőtték negyüket. „Szerelmem és gyermekeim veled maradnak — folytatta — igérd meg, hogy megnyugszol Isten rendelkezésében. Meghozod ezt az áldozatot gyermekeink kedvéért. Nyugodtan nézek a halálnak elébe, ha bírom ígéretedet, hogy nem fogsz kárt tenni magadban.“

Megigérttem neki, hogy utolsó akarata szerint fogok viselkedni. Erre aztán megnyugodott s mint az ór, aki másnap felkerekedett, mesélte, az egész éjjelt átvással töltötte. Lelkiismerete ezt méltán megengedte neki, mert ártatlannak tudta magát. Az éjtéli órákig beszélgetett el társaival. Oh én Istenem, mi lesz velem szegény, özvegyen maradt asszonnyal, mi lesz ártatlan gyermekeinkkel, ha az erős férfakkal így bának! Négyet agyonlőtték a sáncokban, 9-et pedig felakasztottak. Az elítélteket ily sorrendben végezték ki: Reggel fél 6-kor: Schweideli Kiss, Dessewffy és Vilmos. Felakasztottak: Pöltenberg, Török, Lahner, Nagysándor József, Aulich, Leiningen, Knezich, Damjanich és Vécsey.

Ha van Isten, amiben e percben szinte kételkednem kell, akkor meg fogja büntetni azokat, akik az én retentő szerencsétlenségem okozói s szent a hitem, hogy a büntető Nemezis nem fog késmi a megtorlással. Remélem értesz és szavaimnak oly értelmét fogsz adni, mint ahogy én gondolom azokat. Borzalmas az én életem, az én sorsom, oly próbára teszi lelkemet, mint kevés emberét e földön. Mily boldog voltam 5 éven át az én Vilmosommal! Nagy boldogságomat megirigyelte a sors tőlem s szétlépte, szétzaggatta azt. Vilmosom, szentem csókol téged, meg a többi rokonokat, tartsátok meg ti is az ő emlékét szívetekben. Utolsó percéig ártatlan gyermekeire gondolt az én drága Vilmosom. Nálánál nagyobb áldozatot — azt hiszem — senki sem hozott a mi szegény hazánknak.

Szeretettel, szomorúsággal ölel, csókol a te szerencsétlen

Máriád.

Ugyancsak érdekes Lázárnénak egy másik levele, amit ugyancsak sógornőjéhez intézett 1848. márciusában Pozsonyból. A márciusi események leírása szövegében így hangzik:

Pozsony, 1848. 3—16.

Kedves, szeretett Mathildom!

Első leveledet f. hó 21-én kaptam kézhez, a másodikat tegnap. Nem váratlak tovább a válaszszaal, mert megnyugtanni óhajtlak aziránt, ami itt történik. Bizonyára olvastál már egyet-ínást az újságokból azokról a reformokról, melyeket a pozsonyi országgyűlés kivivott. Ilyenek a sajtószabadság, felelős minisztérium, mely Budán fog székelni, stb. stb. Képzeld csak, a minisztereket már ki is nevezték. Elnök: Batthyány gróf A többiek ily sorrendben: Belügy — Szemere. Külügy — herceg Eszterházy. Földművelés — Klauzál. — igazságügy — Deák. Pénzügy — Kossuth. Hadügy — Mészáros. Kultusz — Eötvös. Mint hallom, a pénz- és hadügyit a király nem engedi. Ha e hír igaz, akkor rövidesen felkeléstől tarthatunk, mert a kedélyek nagyon izgatottak. De mi itt reméljük, hogy a Palatinus, aki tegnap indult Bécsbe, mindent jóra fog fordítani.

Nem is tudom, hol kezdjem, hogy leírjam mindazt, ami itt Pozsonyban történt. Tegnap, azaz 15-én indult fel a nagy deputáció élén a nádorral. A „Károly“ gőzös vitte őket. Aki nem látta és hallotta mint szemtanu ezt a nagy lelkesedést, az el sem képzelheti az itt lefolyt eseményeket. A hajón két nagy nemzeti zászló leng, lijak, öregek kokárdát

tűznek mellükre, karszallagot karrjukra. Tudom, te sokért nem adnád, ha velem együtt mindezt végignézhethetted volna. Hát még a visszatérés Bécsből Kossuth a „Zöld Koszoru“-hoz címzett szálloda erkélyéről beszélt a néphez. Elmondta, hogy a nemzet minden óhaja teljesült. Bécs uccáin, ahol csak megfordultak, mindenfelől virágözön hullott rájuk. — Kossuth kocsijából a jó bécsiek kifogták a lovakat a ugy huzták ők maguk a legszebb uccákon át. Mikor aztán kiszállott, körülfogták, ölelték, csókolták, éjje-nezték szüntelenül. Vilmost főhadnagygyá nevezték ki. Isten óvjon bennünket a forradalomtól. Két hónappal ezelőtt megálmodtam, hogy már ki is tört. Mi fog még történni!

A levél folytatása családi híreket tartalmaz. Érdekes, hogy a politika mennyire áthattotta a kedélyeket, az emberek alig gondoltak egyébre, mint az országnak küszöbön álló átalakulására.

Visszatérve az aradi tragédiához: a kivégzés utáni napon Tichy őrnagy a következőket jelentette:

A magas várparancsnokságnak

Aradon.

Mint a tegnapi kivégzésekhez kivézenyelve volt zászlóalj parancsnoka, jelentem a következő esetet: Tegnap, az akasztás után kivégzettek ítéletvégrehajtásának befejezése után ott nagyobb népcsoportosulás történt. Fölszóltattam a jelenlevő papot, hogy az eseményről szöjjon valamelyikük néhány szót a néphez. Eleinte vonakodtak, míg egyik pap — mivel karingben volt, tehát valószínűleg a katonák között — rövid beszédet mondott, melyet látszólag a nép helyeselt. Én a beszédet nem érttem, mivel ezen ország nyelvén szöjolt.

Tegnap este a „Hajó“-vendéglő Zlahal nevű pincérje figyelmeztetett, hogy a pap magyar beszédében a katonaságot s állítólag legfelsőbb személyeket is gyalázó kifejezésekkel illette és a kivégzettek tet- teit magasztalta. Nevezett Zlahal pincér több anut is meg tud nevezni.

További eljárás végett ezt feljelentem.

TICHY, őrnagy.

A várparancsnokság ezt a jelentést Haynau elé terjesztette és az október 21-én érkezett a tábornok főhadiszállására. Az ügyiratot nem intézték el. Haynau az aktán ez a megjegyzése olvasható:

„A helyes eljárás lett volna a papot felkoncolni; de most, hetek után, ad acta...“

Az aradi rénmag történetiről szerint a kivégzett vértanúk holttesteit, az akkori szokások szerint, áruba bocsátotta a hóhér. Gracának „A szabadságharc története“ című munkája szerint Vécseyért 50 aranyat, Damjanichért és Lahnerért 600 forintot, Leiningenért 13 aranyat és Dessewffyért 500 forintot kapott a bakó.

Ennek természetesen irattári nyoma nincsen...

A kivégzés helyén a vértanúk közül hetet temettek el aznap este a katonák és pedig: Schweidelt és Lázárt ott, ahol őket föbelőtték, az akasztófiák alá temették: Aulich, Török, Pöltenberg, Knezich és Nagysándor holttestét. E hét vértanúnak a sírja örökre jelteleu maradt.

Dessewffyt a családja a sárosmegyei családi sírboltjába szállította.

Ugyancsak egykori családi birtokán, Eleméren nyugszik Kiss Ernő.

Damjanich és Lahner holttestét egykori századosuk, Csernovich Péter temettette el Arad megye, Mácsa községében.

Csernovich később maga is haditörvényszék elé került és az is a vádpontok között szerepelt, hogy titokban eltemettette a vértanúk közül volt parancsnokait.

Vécsey az aradi köztemetőben, Leiningen pedig Borosienón, a báró Aczél-család sírboltjában alusszák örök álmukat.

(Folytatjuk.)

Május 27-ikén kezdik meg a skupstinaí gyilkosság főtárgyalását

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának telefonjelentése.) Májusban tartják meg a kerületi törvényszéken a skupstinaí gyilkosság ügyének főtárgyalását. Puzisa Racics és társai május 27-ikén állanak a bíróság elé,

hogy a jugoszláv parlamentben elkövetett borzalmas gyilkosságokért feleljenek. A tárgyalás iránt világszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg és számos külföldi lap tudósító kért belépőjegyet a bíróságtól.

Sztalin folytatja leszámolását ellenfeleivel.

A szakszervezetek vezetője és a vörös hadsereg generálisa következtek Trockij és Bucharin után.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Sztalin, aki immár Oroszország korlátlan diktátorának tekinthető, folytatja kiméretlen leszámolását ellenfeleivel. Trockij után, amint ismeretes, Bucharin, a bolsevizmus nagy theoretikusa következett, akire többek között Kalinin és Rykow is csatlakoztak. A külföldi sajtó már tudni vélte, hogy kiadta a parancsot Bucharin, Rykow és Kalinin száműztetésére, azonban az utolsó pillanatban Bucharinék behódoltak és megfogadták, hogy a jövőben semmiféle Sztalin-ellenes mozgalomban nem vesznek részt.

Ezzel szemben egyre nagyobb lesz a szakadékok az orosz szakszervezetek, illetőleg annak élnöke, Tomszki és Sztalin között. Tomszki nagy szerepet játszik a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban és főként az angol munkáspártban rendelkezik értékes kapcsolatokkal. Neki köszönhető, hogy az orosz szakszervezetek és a nemzetközi szakszervezeti szövetség közötti konfliktusokban az angolok mindig az oroszok mellé állottak. Tomszki már régóta azt hangoztatja, hogy Sztalin politikája tönkre teszi az ipari proletariátust, amelynek ma keményebben kell dolgoznia, mint a forradalom előtt és amellyel sokkal rosszabb

viszonyok között színlődik. Az összes szakszervezeti vezetők Tomszki mellé állottak Sztalin ellen és vonakodnak bármilyen politikai megbízatást elvállalni. Sztalin ezért elhatározta, hogy leszámol Tomszkival és máris megkezdte híveinek eltávolítását. Így az elmúlt napokban száműzte Ugarovot, a leningrádi szakszervezetek elnökét és mihelyt az összes alvezérekkel végzett, sor kerül Tomszki-ra is, aki szintén kénytelen lesz száműztetésbe menni.

A másik nagy feltűnést keltő rendszabálya Sztalinnak az, hogy a vörös hadsereg lovasságának generálisát, Budjenny tábornokot eltávolította a hadseregből és alárendelt hivatalnokként a földművelésügyi népbiztossághoz vezényelte. Budjenny a cári hadsereg ezredese volt és a kommunizmus kikiáltása után felajánlotta szolgálatait a bolsevistáknak, akik a vörös lovasság élére állították. Budjenny vezette 1921-ben a győzelmes offenzívát Lengyelország ellen és Trockij mellett a vörös hadsereg legnépszerűbb parancsnoka volt. Mivel Budjenny sohasem foglalkozott politikával és a Trockij-Sztalin-harcba sem avatkozott bele, rejtélyes, hogy Sztalin miért helyezte őt is a proskribáltak listájára.

A közönség köréből.

A postavámnál a helyzet változatlan. (Panaszos levél.) Tisztelt Szerkesztő ur! Kérem közérdekből soraimnak nb. lapjában helyt adni. Közismertek azok a viszonyok, amelyek a postavámnál uralkodnak. Átlag 14 napig tart, amíg a kereskedő megkaphatja a címére érkezett csomagot, amiből rendszerint mindig hiányzik valami és még hozzá 10 napi fekbért is kell fizetni. Ehhez jönnek még a különböző taxák és tiszteletdíjak. A vámolás mindig felületes, mindig több súlyt állapítanak meg és adott esetben, ha a két tarifa között kell választani, mindig a drágábbikat számítják fel. A közelmúltban azt közölte a posta az újságok útján, hogy április 8-ával új rendszer lép életbe, a csomagok kezelését átveszi a postaigazgatóság és a csomag megérkezéséig számított két napon belül minden kereskedő megkapja a címére érkezett árut. A kereskedők egy része már előre örült, hogy végre megszűnik a Manta Péter-féle rendszer. Azonban ez is, mint már számtalan esetben, csak ígélet maradt és úgy látszik ezen már Aradváros kereskedőtársadalmának nem képes segíteni. Úgy látszik, a helyzetben senki sem akar változtatni. Változtatni legfeljebb csak a kereskedők cégtáblái fognak és szaporodni fog a munkanélküliek és csődötmeggondokok száma. Egy előfizető kereskedő.

Egy asszony, akinek ezer-ötszáz monoklija van.

Mextelenül sétál villája parkjában és pezsgőben hirdik egy amerikai dollármilliomosnő. — A párisi társaság legújabb botránya.

Párisból jelentik: A francia főváros társadalmát érdekes esemény tartja izgalomban, amelynek középpontjában Schutz Vera, az amerikai milliommosnő áll, aki egy párisi urnak, Henry Duminynak a felesége. A férj a napokban, feleségének gyámság alá való helyezését kérte azon a címen, hogy az asszony olyan tékozlást visz véghez, amelyet még az ő vagyona sem bír el.

A kétségbeesett férj védője Henry Robert a leghíresebb párisi ügyvédek egyike, keresetében sok esetet sorol fel, amik Duminyné pazarlása mániaját illusztrálják. Eszerint Vera asszony egy előkelő étteremben többször 50 frank borralalót adott a pincérnek és napora átlag tizenkétszer iszik cocktailt. Az egyik látszerésznél 1500 monokliát vett, hogy a divatcikkekben való, nyilván nagy szükséglet fedezze. Ugyanaznap azonban 120 pár cipő, 40 kalapot, 60 lovaglóostort és 30 kutyakorlicsót vett magának. Szokása Duminynének az is, hogy havonta kétszer pezsgőben fürdők meg, amely ünnepélyes alkalomra meghívja összes barátait. Nyáron sportot üz abba, hogy villája kertjében Éva-kosztümében sétáljon és hogy az egész ucca gyönyörködött benne, túl a rácskerítésen, nyilván jól est neki, mert másnap lehetőleg könnyű fürdőruát öltött magára és úgy mutogatta bajait. Ebből az alkalomból 92 fürdőruát rendelt magának és ugyanolyan színű 92 napernyőt.

Egy alkalommal észrevett Vera asszony valamelyik kirakatban egy óriási lepke, mely egy tudós rovargyűjteményének díszje volt. 13.000 frankot adott érte, ráaplikáltatta kalapjára, de egy nap alatt meguntta az ügyet és a kalapot odaajándékozta szobaleányának. Az alkalommal egy egész bart meg akart veri, mert ő és társasága nem kapott helyet abba. Ez a vétel csak azért nem sikerült, mert a vendégek nem akarták elhagyni a lokált, mert pedig Duminyné csak úgy volt hajlandó a teltet perfektuálni, ha mindenki kimegy onnan és csak ő, meg társasága mulat tovább.

Vera asszony természetesen erélyesen tagadja a keresetben foglaltak valódságát, hogy Párisban most nagy érdeklődéssel tekintenek a nem mindennapi ügy kimenetelére.

Telefon 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

Telefon 70.

Ma d. u. 3 órakor, vasárnap d. e. 1/2 és d. u. 1/3 órakor

SZENZÁCIÓS
MATINE

HEIDELBERG NEM TUDLAK FELEDNI
Werner Futterer, Dorothea Wleck, Wivian Gibson-nal.

Premier!

Ma d. u. 5, 7 és 9-kor a legnagyobb filmesemény

Premier!

Greta Garbo „Szenvedély“

Wolf Lajos regénye. Férfi főszerepben: Conrad Nagel.

Elővételi pénztár d. e. 10--1-ig Engelhardt szülszüleiben, d. u. 1/3-tól a pénztárnál.

Irodalom és művészet

* Az aradi városi színház heti műsora. Szombat délután fél 5 órakor: Legkisebbik Horváth-lány (operett, félhelyárakkal.) Este: Az utolsó Verebély-lány (operett, mérsékelt helyárakkal.) Vasárnap délután 3 órakor: Párisi divat (operett, félhelyárakkal.) 6 órakor: Vasgyáros (színmű, félhelyárakkal.) Este 9 órakor: Régi nyár (operett, rendezés helyárakkal, a társulat bucsuelőadása.)

* Salamon Béla és társulata Erdélybe jön. Budapestről jelentik: A Teréz-körúti színpad májusi műsorának befejezése után Salamon Béla színházának tagjaiból alakult saját társulatával külföldi turnéra indul. A népszerű komikus megkapta a román kormány engedélyét, amelynek értelmében társulatával együtt felléphet Erdély városaiban.

* Zala Béla előadójának programja minden vonatkozásban újat és élvezeteset nyújt mindazoknak, akik számára a vers ritmusa lelki élményt jelent. Szenzáció erejével fog hatni „Rilke Kristóf zászlós szerelme, élete és halála“ című Rilke-vers, amely a maga hatalmas dinamikájával magas művészi feladatok elé állítja a szavalót. Zala Béla minden eddigi estélyén csak azt dokumentálta, hogy Petőfi, Ady, Babits verseinek leghivatottabb erdélyi apostola. A nagyszerűen összeválogatott műsorban ezenkívül német, francia, angol és amerikai költők versei szerepelnek. A nagyszerűen ígérkező estély szenzációja lesz Rényi Józsa zongoraművésznek bemutatkozása Aradon. Rényi Józsa abszolút tehetségét illetőleg, zenekarátok körében mindenütt a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak. Jegyek Sándor Ferenc könyvkereskedésében már kaphatók.

* „Muzsa“ műsoros délutánja május 5-én, vasárnap 5 órai kezdettel, a zsidó iskola dísztermében. Tagoknak ingyenes.

* Olcsóáru színházi előadások a társulat bucsuja alkalmával. Vasárnap befejezi az aradi szezonját a társulat, s három hétig nem játszik magyar társulat Aradon, épen ezért különleges értéket jelent a színház mai és holnapi bucsuelőadása, illetve bucsuelőadásai. Ma délután félhelyárakkal A legkisebbik Horváth-lány a színház műsordarabja, amelynek emlékezetes volt nagy sikere a bemutatón és most a legutóbbi felelevenítése alkalmával is. Este pedig Az utolsó Verebély-lány, mérsékelt helyárakkal. Viola Margitnak, Kertész Mancinak, Gaál Pirinek, Szepessy Edithnek, Dancs Icsának, Galettának, ifj. Szendreynek, Győzőnek, Földesnek és Kunnak van ebben a minden tekintetben kitűnő operettben nagy szerepe. — Vasárnap délután 3 órakor félhelyárakkal a Párisi divat szerepel műsorban, ez a látványos operett, amelynek szerzői a Régi nyárt írták és a Párisi divat is kitűnően sikerült. Viola Margit, Kertész Manci, L. Kiss Mariska, Galetta, ifj. Szendrey, Balázs, Kun a főszereplők a Párisi divatban. Hat órakor, ugyancsak félhelyárakkal Ohnet híres műve, a Vasgyáros kerül színre, amelyben a prózisták teljes számmal fölvonulnak és új betanulásban, kitűnő előadásban kerül ismét a közönség elé. Este 9 órakor pedig a Régi nyár-ban, a szezon legnagyobb sikerű előadásában elbucszuk az együtt, Viola Margit, Kertész Manci, Dancs Ica, L. Kiss Mariska, Szepessy Edith, Galetta, ifj. Szendrey, Győző, stb.

Olcsó szállás és jó ellátás várja a Nemzetközi Vásár látogatóit Budapesten.

Budapesti tudósítónk jelenti: A magyar szállás- és vendéglősipar felkészülten várja a Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitását, mert ez az idegenek tízezreit vonzza a fővárosba és így a magyar vendéglős és szállásipar szempontjából is fokozott forgalmat jelent. Miután a külföldi vásárokon többször előfordult, hogy a vendéglősök és szállodások ezt az alkalmat arra használják fel, hogy a vendéglői és hotelárakat felemeljék, a Szállodások és Vendéglősök Ipartestületéhez fordultunk felvilágosítás, illetve megnyugtató végeztet, hogy ez az eset Budapesten a Nemzetközi Vásár ideje alatt nem fog-e megtörténni? A Szállodások és Vendéglősök Ipartestület nevében **Dr. Frigyer Vince** elnök a következő nyilatkozatot tette:

— Tényleg tudomásunk van arról, hogy egyes külföldi vásárokon ideje alatt az ottani vendéglősök és szállodák az árakat felemelték. Így például legutóbb olvastuk azt a hírt, hogy a barcelonai kiállítás alatt, amely május 19-én nyílik meg, az ottani hoteliek és vendéglősök engedélyt kaptak arra, hogy áraikat 50%-al emelhessék fel. Budapesten ettől nem kell tartani, mert az már tradíció a magyar szállás- és vendéglősipárnál, hogy az áldozatot az idegenforgalomnak meghozza.

— A magyar szállodások és vendéglősök egy fillérrel sem fogják a szállodai és vendéglői árakat a Budapesti Nemzetközi Vásár ideje alatt emelni, mert egyrészt tényleg úgy áll a helyzet, hogy a fejlődő idegenforgalom érdekében nem használják ki a kínálkozó alkalmat, másrészt a mai viszonyok között szigorúan örökönk afelett, hogy szolid árainkkal a Budapesten megforduló idegenek szimpátiáját a magunk és a főváros részére megnyerjük. Beakarjuk bizonyítani a Budapesti Nemzetközi Vásár ideje alatt Budapesten megforduló

vendégeink előtt azt, hogy a régi, h... reális alapokon nyugvó magyar szállás- és vendéglősipar él és létezik és örömmel várja minden idegenforgalmi esemény alkalmából is a külföldi vendégeket. A budapesti szállás- és vendéglősipar részére is kitűnő propaganda alkalom a Nemzetközi Vásár, mert itt bizonyíthatja be és fejtetheti ki kitűnő reklámot a megforduló idegenek között a világhírű magyar konyhának és a teljesen nyugateurópai nivón álló magyar szállodának.

A PÉNZ

ZOLA EMIL

világhírű regénye. Főszerepben:

BRIGITTE HELM

BEMUTATÓJA

MA, SZOMBATON

AZ APOLLOBAN

TRANIA Ma, szombaton 5, 7 és 9-ór

a legújabb és legjobb

PATT és PATACHON

mint potyautasok

Csupa új ötlet — tréfa — trükk.

A lippai rejtély nyomában...

Dr. Frigyer Lászlóné titokzatos eltűnése felzaklatta a kisváros nyugalmát. — Miért lett öngyilkos a szép Schultz Kató? — Mit beszél a pletyka és mit mond a család? — Nyomozás a helyszínen a tragédia oka után.

Özvegy Frigyérré is elfűnt radnai házából.

(Az Aradi Közlöny Lippára kiküldött munkatársától.) Dr. Frigyer Lászlóné, pécsi egyetemi magántanár felesége Lippán, a temesvári vasuti hídról a Marosba vetette magát: öngyilkos lett. Huszonhat esztendő volt dr. Frigyérré és meg kellett halnia, mert bizonyára úgy érezte, hogy nincsen más menekülő útja a szenvedések elől. Vajon mik voltak azok a mérhetetlen nagy tragédiák, amelyek arra kényszerítették a feltűnő szépségű fiatal asszonyt, hogy itthagynya négy esztendő gyermekeit, előkelő pozícióban lévő férjét, dúsgazdag szüleit? A közönség kérdezi az újságíróknak pedig felelni kell. A Lippáról érkezett tudósítások nem adnak kielégítő válaszokat. Nyitva hagyják a „Miért” örök nagy problémáját, tényeket sorolnak fel, hogy miképpen távozott el dr. Frigyérré szüleinek lakásáról, ki látta utoljára a vasuti hídon, hogyan tűnt el és hogy nyerték el a Maros hideg hullámai rémült, fiatal, szenvedő testét. De miért?... Miért?...

A kisváros nagy szenzációja.

A kisvárosok lelkében mélyebb nyomokat hagynak a szenzációk. Ott nem tudnak napirendre térni a nagy események felett három nap alatt, mert ritkábban adódnak és a pletykákból élősködő szomszédok kapva-kapnak a pozitívumokon, még akkor is, ha fájdalmat okoz nekik, ha könnyeket kell hullatniok miatta. Ez pedig egy pozitívum: dr. Frigyer Lászlóné, Schultz Kató, Lippa előkelőbb társaságainak kedves, szép, mindig jókedvű Katója, öngyilkos lett. Rejtélyes az öngyilkosság, mert a család tagjai kijelentik, hogy fogalmuk sincs arról, hogy miért dobta el magát az életet dr. Frigyérré, amikor megelégedett, boldog családi életet élt. Lehet, mondják, hogy pillanatnyi elmezavar, vagy talán nem is lett öngyilkos, mert hiszen senki sem látta, amikor a folyóba vetette magát. Talán hirtelen elhatározással visszautazott Magyarországra, vagy elment valamelyik más városbeli roko-

nát meglátogatni. Még semmit sem lehet tudni: az asszonyok szeszélyesek.

A közönség kérdezi, az újságíróknak felelni kell. Frigyérré, Schultz Kató négy éves gyermekével pénteken érkezett Lippára. Édesapjának, Schultz Ferenc dúsgazdag fatermenél, gyártulajdonosnál szállt meg. Édesanyja öt esztendeje súlyos beteg és ágyban fekvő fogadta leányát. Aznap a családtagokon kívül senki sem beszélt a fiatal asszonnyal. Szombaton délelőtt meglátogatta anyósát, özvegy Frigyer Józsefnét, aki a szomszédos Radnán lakik. Szombaton délután többen voltak Schultzéknél, hogy az öt esztendővel ezelőtt férjhez ment Katót meglátogassák. Katónak pirosak voltak a szemei a sirástól. „Miért?” — kérdezték. — nem válaszolt.

Szombaton este azt mondta a szobaleánynak:

— Korán reggel keltsél fel, mert hat órakor templomba akarok menni.

Tragédia a Maros hídján.

Hét órakor már utban volt dr. Frigyérré. De nem a legrövidebb utat választotta, amelyik a gyalogosok és a kocsik részére fenntartott hídon vezet a radnai templomba, hanem a temesvári vasuti hid felé tartott. A hid előtt találkozott Szép János háztulajdonossal, akinek játékszöke van Radnán. Szép Jánosnak is kijelentette: „A templomba megyek.” Együtt haladtak Szép Jánosnak a hid közelében lévő üzletéig, ott elváltak és dr. Frigyérré a templom felé haladt. Tíz perc múlva Szép János felesége, leányával elindult Lippa felé. Hátra néztek, mögöttük mintegy ötven lépésre lassan közeledett a fiatal uriaszony. Szép né nem várta meg. Amikor felértek a vasuti hídra, hátra néztek, Frigyérré szintén a hidra lépett. A lippai oldalon ismét visszaneztek, de a hídon egyetlen lelket sem láttak. „Hová lett?” — kérdezték egymástól. Egy kicsit csodálkoztak és siettek tovább a dolguk után.

Remarque: Im Westen nichts neues Sándor Ferenc könyvüzletében.

Ez körülbelül nyolc és negyedévente tájban történt.

Ugyanebben az időben a vasuti hid közelében levő vizvámosznak feltűnt, hogy valami sötét színű „tárgyat” sodor a víz feléje.

— Amikor ránéztem — mondotta a malmos. — azt hittem először, hogy valami fadarab, azután úgy láttam, mintha egy test volna, de nem gondoltam, hogy emberi test. — Kicsit gondolkodik. — De mintha szoknyát is láttam volna rajta.

— Akkor miért nem ugrott a csónakba, hogy kifogja?

— Erre nem gondoltam.

A beszélgetést egy hét esztendőnek látó sző mezitlábú gyermek hallgatta végig. Megszólat:

— De rossz ember maga Jóska bátyám, ha egy fadarabot lát a vízben, mindjárt utána evez, de a vízbeülővát nem törődik.

Dr. Frigyérré tehát öngyilkos lett. A Maros hallgat, az emberek beszélnek.

Örül a pletykamalom...

Amiről a család nem tud, ami talán rejtély a legközelebbi hozzátartozók előtt is, arra igyekszik választ adni a szóbeszéd, a pletyka. Az emberek nyugtalanok, ha nem nyílik ki előttük a titok ajtaja, akkor röntgen-szemekkel néznek és keresztül látnak, vagy azt hiszik, hogy keresztül látnak a cementfalakon is. Beszélők, hogy dr. Frigyérrének másfél millió lej hozományt ígért Schultz Ferenc. A fiatalasszony azért jött haza, hogy a pénzt elkérje, mert férje szanatóriumot akar építeni Pécsen. A szülők megtagadták a pénz kiadását és Schultz Kató emiatti elkeseredésében vált meg életétől.

A pletyka malma tovább örül... Férje bizalmas viszonyt kezdett a pécsi szanatórium egyik apólonőjével, felesége kétségbeesetten jött haza, minden holmiját magával hozta és vasárnap itt hagyta ezt az életet, amelyről azt hitte, hogy nem nyújthat neki már örömet. Más, Szombaton délelőtt összeszóalkozása volt anyósával, özvegy Frigyérrével, ezért menekült a halálba.

Ha már a pletykákról tartunk, el kell mondanunk azt a szenzációt is, amely izgalomban tartja a város lakosságát és amelyeket a szomszédok sárgosnak egymás fülebe szólnak.

— Vasárnap délután, az öngyilkosság napján eltűnt Radnáról özvegy Frigyérré is, hozzátartozói táviratilag érdeklődtek Temesváron lakó rokonoknál, de azok semmit sem tudnak az özvegy asszonnyal.

Azt mondják, hogy özvegy Frigyérré, vasárnap délután tudta meg a tragédiát, tárva-nyitva hagyta a lakásának ajtajait és elment. Azóta nem látták. Elmentünk az özvegy asszony radnai házához, az ajtókat zárva voltak, a szomszédok kijelentették, hogy napok óta nem látták Frigyérrét.

Schultz Ferenc családjának tagjai részéről viszont a következőket tudtuk meg:

Özvegy Frigyérré nem tűnt el Radnáról, mert tegnapelőtt este Schultzéknél volt látogatásban. Dr. Frigyer László és Schultz Kató a legboldogabb családi életet éltek. Soha közöttük nem volt szóváltás. A hozományval kapcsolatos pletykából egy szó sem igaz. Amikor dr. Frigyer a tragédia hírére Lippára érkezett, a család is azt hitte, hogy talán valami egyenetlenség volt a házastársak között, de dr. Frigyer kijelentette:

— A legszebben váltunk el Pécsen. Feleségemet és gyermekemet kikísértem az állomáshoz és megbeszéltem, hogy együtt megyünk a párisi orvoskongresszusra. Nem tudom, mi lehetett az oka a tragédiának, de büntessen meg engem az Isten, ha a legcsekélyebbet vétettem Kató ellen.

Miért tetted Kató?

Két autómobil suhan végig a Maros két partján. Az egyikben dr. Frigyer László egyetemi magántanár ül, a másikban Schultz Ferenc. Az autók megállnak minden kilométernél. A csónakosok már várnak, csákányokkal végigkutatják a Marost, azután robog tovább.

a két autó a legközelebbi kilométerig. A két könnyes szemű ember félve, aggódva várja a bizonyosságot és a tavaszi napfény táncol a morajló Maroson. A Maros hallgat, de mintha a halk zúgásból kicsendülne ez a szó: Miért?

A beteg Schultz Ferencné, amikor tudomást szerzett leánya tragédiájáról, ránézett a falon függő képre, amely Schultz Katót örökítette meg és csöndesen megkérdezte:

— Miért tetted ezt Kató?...

Azóta hat nap telt el és az anya hitezeszer ismételte meg ezt a kérdést. Nem lát, nem hall semmit, nem kell neki semmi, semmi, egyre csak kérdezi:

— Miért tetted ezt Kató?...

Pillsi Géza.

H I R E K.

Mária királyné elutazott Marokkóból.

Budapestről jelentik telefonon: A párisi jelentések szerint Mária királyné elhagyta Marokkót. A királyné Ileana hercegnővel együtt ma meg látogatta a darripiensi gyakorlóteret. A tervek szerint a királyné Ceutából indul egy spanyol csatahajó fedélzetén Spanyolország felé. Holnap este megérkezik Madridba, ahol két napot tartózkodik, majd utána Barcelonába utazik tovább.

A későbbi La Rocheból érkező jelentések szerint Mária királyné és Ileana hercegnő elutazott Ceutából. A királyi vendégek tiszteletére egy évszázad vonult ki és Olle tábornok bucsuztatta el a vendégeket, majd a zenekar a spanyol és román himnuszát játszotta.

— **Időprognózis.** Egyelőre még esős idő várható. Lényegtelen hőváltozással.

— **A „Hősök sirja emlékbizottság” közgyűlése.** Vasárnap délután 4 órakor tartja közgyűlést dr. Comsa Gy. Gergely püspök elnökelete alatt a városháza nagytermében az aradmegyei „Hősök sirja emlékbizottság”. A vezetőség ezúton hívja meg a közgyűlésre az összes hatóságokat, közművelődési és jótékonyági egyesületeket, vallási és felekezeti intézményeket. A közgyűlésen azt fogják megvitatni, hogyan lehetne a leghatékabban a háboruban elhalt hősök sírjait gondozni és azoknak méltó emléket emelni.

— **Mihály orosz nagyherceg meghalt.** Londonból jelentik: Mihály orosz nagyherceg ma reggel Londonban meghalt.

— **Május 2-ikán hirdetik ki az ítéletet Petrutiu megyei főjegyző ügyében.** Tegnap tartott a temesvári tábla közigazgatási bírósága Petrutiu Áron megyei főjegyző perében tárgyalást. Mint ismeretes, a belügyminisztérium megsemmisítette Petrutiu 1926-ban, egy magasabb fizetési osztályba történt előléptetését, mire a főjegyző perrel támadta meg a belügyminiszteri határozatot. A tegnapi tárgyaláson a főjegyző és ügyvédje, dr. Albu Cornel temesvári ügyvéd, a belügyminisztérium képviselőjében pedig Ciuleu belügyminiszteri ügyvéd érkezett Temesvárra. Közel kétórán keresztül tartó tárgyalás után a bíróság május 2-ikára tűzte ki az ítéletkihirdetést.

— **Délután is dolgoznak a városházán, hogy az állampolgársági pótlószelvényekre jelentkezők megkaphassák okmányaikat.** Megirtuk, hogy az állampolgársági pótlószelvény munkája lassan halad, mert a városházán, kellő számú személyzet hiányában, nem győzik a jelentkezők részére szükséges bizonyítványok kiállítását. Velcov Géza dr. interimár bizottsági elnökhelyettes ezért ma rendeletet adott ki, hogy az összeírás idején a városházán délután is dolgozzanak és két-két tisztviselőt delegált azokhoz a hivatalokhoz, amelyek a bizonyítványokat kiállítják. Így remélhető, hogy mindenki idejében jut okmányaihoz.

— **Magyar autóversenyző balesete.** Prágából jelentik: A königsaueri autótalon, amelyen most versenyt rendeznek, az ut S kanyarulatánál Hartmann magyar versenyző Bugatti géppel egy táviróoszlopnak ütközött. A kocsit összetört, Hartmann azonban sértetlen maradt.

— **Mossóczy-telepek küldöttsége a városházán.** Ma délelőtt küldöttség kereste fel Velcov Géza dr. interimár bizottsági helyettes-elnököt és a Mossóczy-telepi lakosság nevében a közvilágítás megjavítását és főbb ucca kikövezését kérte. Az elnökhelyettes megígérte a kérelem teljesítését.

— **Orvosi hír.** Dr. Werner Sándor bőrgyógyász és urológus szabadságáról visszaérkezvén újból rendel.

— **Katonai jelentkezés.** Az I. kerületi rendőrség felhívja az 1880—1898. években születetteket, akiknek katonai helyzetük rendezetlen, vagy akiket az 1920. évi sorozáson alkalmatlannak találtak és 1928. február 1-ig nem jelentkeztek felülvizsgálatra, hogy jelentkezzenek az ezévi sorozóbizottságnál, mert, akik május hó 15-ig nem rendezik katonai ügyüket, azokat 4 éves bevonulással büntetik meg a katonai hatóságok. Felvilágosítással a központi rendőrségen, a 41. számú szobában, az I. kerületi rendőrségen szolgálnak, Detesan kommisszárnál.

— **Öngyilkos lett Csikszereda volt polgármestere.** Budapestről jelentik: Kovács Gábor dr., Csikszereda volt polgármester-helyettese hosszabb idő óta magas lázzal, betegen fekszik. A lázas betegség annyira elgyötörte, hogy ma reggel kikelte ágyából és egy kezéigébe eső késsel szíven szurta magát. A kihívott mentők csupán halálát tudták konstatálni és így a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Halála mindenütt mély megdöbbenést keltett.

— **Massaryk dönt a Benes—Kramarz-afférban.** Prágából jelentik: A Benes és Kramarz között kitört afférban maga Massaryk köztársasági elnök lesz a döntőbíró. Kramarz memorandumban fogja ismertetni a külügyminiszter elleni vádjait és Benes ugyancsak memorandumban válaszol azokra. A lapok jelentése szerint a helyzet tarthatatlan.

**EZT FIGYELJE
EZ A 8-1K!!!
ÖFENSÉGE A HORDÁR**

— **Amikor az ellopottnak hitt ékszerek megkerülnek.** Aszódi Vilmosné Strada Marasesti 3. szám alatti lakosnő tegnap bejelentette, hogy cselédleánya több ékszere ellopása után ismeretlen helyre távozott. A rendőrség megindította a nyomozást. Közben a cselédleány: Koch Anna ugylátszik meghaltotta a rendőri nyomozást, mert a mai napon önként jelentkezett a rendőrségen s kijelentette, hogy majd ő megkeresi az ékszert. Aszódiné és a detektív kimentek a szobából és egyszerre meg is jelent Koch Anna az ékszerekkel, mondván, hogy ő egy eldugott helyen éppen most találta meg azokat. Aszódiné örült, hogy megkerültek „ellopottnak hitt” ékszerei s nyomban vissza is vonta a magánvádat volt cselédleánya ellen.

— **Sulyos vonatösszetűkzés Párisban.** Párisból jelentik: A Saint-Lazare pályaudvaron sulyos vonatösszetűkzés történt, melynek következtében 64 könnyű és 3 sulyosan sebesült maradt. Egy indulni készülő vonat hibás váltóállítást következtében összetűközött egy befutó gyorsvonattal, bár a mozdonyvezető azonnal észrevette a hibás váltóállítást és ellengőzt adott, a szerencsétlenséget nem lehetett elkerülni, csupán tompítani lehetett az összetűközés erejét.

— **Felfüggesztett főtisztviselők.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter ma délelőtt felfüggesztette állásuktól és fegyelmi bizottság elé állította Teodorescu pénzügyi adminisztrátor és Balanescu főellenőrt, akiket különböző családok elkövetésével gyanúsítanak. A Lupta közli, hogy a halászlai vezérigazgatóságnál felfüggesztették állásától Tomescu inspektort, számos visszaélés miatt.

— **Sztrájkjal fenyegetődnek a német vasutasok.** Berlinből jelentik: A vasutasok bérmozgalma mind nagyobb arányokat ölt. A vasutasok bejelentették az igazgatóságnak, hogy ha követeléseikre négy napon belül nem kapnak választ, sztrájkot proklamálnak.

— **Uj Maroshidat akar Magyarpécska.** Magyarpécska lakossága körében széleskörű mozgalom indult meg, hogy felépítsék a Maroson azt a vashidat, amely Magyarpécskát összekötné Perjámassal. Ez már régi óhaja a két község lakosainak. E hid felépítésének eszméje már régen kísért és annak megvalósítása az eddigi községtanácsok konzervatív ellentárlásán hiúsult meg, noha kétségtelen, hogy annak létesítése nagy fellendülést idézett volna elő az egész környék gazdasági és kereskedelmi életében. A mozgalom élén Giurgiu jegyző áll.

— **Dinamitmerénylet készült a karánsebesi színház ellen.** Karánsebesről jelentik: A karánsebesi Zöldfa nagyvendéglő színháztermében, ahol a görög keleti teológia hallgatói a vasárnapi műkedvelő előadásra készültek, a színpadi kulisszák között egy hatalmas dinamitpatront találtak, amely gyutaccsal és gyújtószinórral volt ellátva. A szerkezet több, mint egy kilogrammnyi dinamitot tartalmazott. A rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított annak kiderítésére, hogyan került a pokolgép a színpadi kulisszák közé. A nyomozást vezető rendőrtiszteknek az a véleménye, hogy a merényletet vasárnap akarták, a műkedvelő előadás alkalmával elkövetni, amikor a város összes előkelőségei jelen lesznek a teremben. Azt hiszik, hogy a kommuniszták zavarkeltés céljából készítették elő a merényletet.

— **Ellétek egy budapesti kereskedőt Aradon.** Több aradi kereskedő feljelentést tett a városházán működő iparhatóságnál, hogy Salgó Pál budapesti férfidivatáru-kereskedő divatcikkeket ad el magánházakban. Az iparhatóság ma délben beidézte és 3000 lej pénzbüntetésre ítélte a kereskedőt.

— **Egy havi elzárásra ítélte a törvényszék egy aradmegyei földbirtokost.** Szentendrei Lajos újszentannai földbirtokos állott ma az aradi törvényszék előtt, mert 1926. júliusában, egy összetűzés következtében, az uccán súlyosan inzultálta Junkert Jenő újszentannai lakost. A bíróság súlyos testi sértés miatt egy havi fogságra ítélte a földbirtokost, az ítélet végrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

— **Okirathamisító tisztviselő.** Egy hónapnál ezelőtt egy fiatalember jelent meg Léval és Szigethy, Atzél Péter-uccai cipőkereskedőcégnél, ahol a cég egyik főnökének, Szigethy Gyulának úgy mutatkozott be, mint L. S. a földművelésügyi hivatal egyik tisztviselője és cipőt akart vásárolni. Amidőn a fizetésre került a sor, a tisztviselő előmutatott egy irást, amelyben a hivatal egyik főtisztviselője, dr. Lepa Valér, hivatalos papíron arra kéri a céget, hogy 1000 lej erejéig szolgálják ki L. S.-t és majd a fizetéséből azt az összeget április 20-ig bezárólag levonják. A kereskedő belement a hitelvásárlásba és amikor elkövetkezett a kitűzött terminus, egy alkalmazottját elküldte a tisztviselőhöz a pénzért. L. S. azonban többszörös felszólításra sem fizetett és végül is a cég dr. Lepa Valérhoz fordult, tekintettel arra, hogy aláírása szerepelt a bemutatott hitelt kérő iráson. Lepa dr. a legnagyobb meglepetéssel értesült a dologról és kijelentette, hogy az aláírás nem az övé, a megtevédi fiatalember hamisította azt rá. Szigethy a hamisítás kipattanása után is még 24 órai haladékot adott a számla rendezésére és miután L. S. nem fizetett, közokirat hamisításért a mai napon megtette a feljelentést az aláíráshamisító állami tisztviselő ellen.

Tenniszverők, lapdák, fottballok
rendkívül olcsó árban HEGEDUS öbönél.

— **Tüntetésre készülnek a párisi kommuniszták.** Párisból jelentik: A Páris és környéki kommunista munkásság május elsejére nagy tüntetésre készül. Hír szerint a tüntetők még a vérontástól sem fognak visszatérni. A belügyminiszter e célból konferenciára hívta össze a köztársasági őrség főparancsnokát, Páris katonai főparancsnokát és a rendőrfőnököt.

Po oskairtást, partotta sa- Lovas Str. Oltaz 111.
relást vállal (Hős-ucca).

— **Agyonlöttek egy kommunistaügynököt.** Kisenevből jelentik: Az orosz határon tegnap éjjel egy ismeretlen fiatalember megkísérelte, hogy átszökjön a Dnyeszteren. Mikor a határ-csendőrök meglátták és felszólították, hogy álljon meg, a határátlépő menekülni próbált. Miután többszöri felszólítás dacára is tovább futott, a csendőrök utána löttek és a fiatalember élettelenül esett össze. A vizsgálat megállapította, hogy egy veszedelmes kommunista-ügynököt tett ártalmatlanná a határ-csendőrök. Az elhunyt zsebében több propaganda-iratot és nagyobb összegű pénzt találtak, személynazonosságát azonban eddig nem sikerült pontosan megállapítani.

— **Előbb gyilkolni akart, aztán öngyilkos lett.** Debrecenből jelentik: Kiss József kocsis ittás állapotban tért haza és egy késsel le akarta szúrni feleségét. Az asszony segélykiáltására rendőr jelent meg, akinek távozása után Kiss feleségének szemeláttára felakasztotta magát. Az asszony felkapta azt a kést, amellyel férje őt akarta agyonszúrni és elvágta a kötelet. Kiss Józsefet a klinikára szállították.

— **„Gyengéd” vállveregetés.** Debrecenből jelentik: Különös ügyben tárgyalt ma a debreceni törvényszék. Ferencz Benjámín püspökladányi gazdálkodó ugyanis a múlt év március 15-én úgy megveregette Kovács Menyhért gazdálkodó vállát, hogy a 74 éves öregember kulcsont és vállperectörést szenvedett. Ferencz Benjámín a mai tárgyaláson azt vallotta, hogy az öregember igen szépen szavalt egy hazafias verset, amely nagyon tetszett neki és ezért veregette meg a vállát. A barátságos vállveregetés ügyében a bíróság még több tanút őhajt kihallgatni és ezért a tárgyalást elhalasztották.

— **Szombaton este és vasárnap délután tánc az Újságíróklubban.**

— **A nyugdíjasok figyelmébe.** Vasárnap délelőtt 10 órakor rendkívüli választmányi ülést tartunk a Kolozsváron tartandó nyugdíjas gyűlés tárgyában. Egyben felhívjuk az Arad és vidéki álmásokon fizetett volt MÁV nyugdíjasokat, hogy vasárnap, 28-ikán délután 2—6 óra között hozzák el okmányukat lefordítás és hitelesítés céljából. Értesítjük Bakos A. Máriát, hogy a bucaresti-i pénzügyminisztérium nyugdíjhátralékát, 75.614 lejt, a temesvári pénzügyigazgatósághoz utalta, ott vegye fel. Továbbá Sofrag D. Florea 8140 lejt és özvegy Huti J. Julia 3500 lejt az aradi álmás pénztáránál vegyék fel. Az ehőkéség.

— **Kik ma a világ leghatalmasabb asszonyai?** Kevesen tudják, hogy a Mayling nővérek, kik a földkerekség legnépesebb birodalmának, az öt-száz milliónyi lakosságú Kinának ügyeit irányítják. Egy kínai bankár leánya. Az egyiknek férje Szunjanszen volt, a kínai nacionalizmus nagy apostola. A másiké Scangkaisek tábornok, a mai kínai kormány feje. A harmadiké Kang, aki mint Maylingék házitartója kezdte s később Kína legelső bankárjainak sorába emelkedett. Ezeknek az asszonyoknak nagy szerepük volt abban, hogy uraiknak sikerült ilyen hatalmas pozíciókba jutniok és a birodalmat az egymással marakodó rablóbandáktól megszabadítva, ismét egységes kormány alá szorítaniok. Asszonyi okosságuk, emberekkel való bánni tudásuk a Kleopatrák és Nagy Katalinok legendás egyéniségét juttatja eszünkbe. Erről a három fantasztikus karrierről érdekes cikket írt dr. Supka Géza a Lantos Magazin-ba. A Lantos Magazin havonként kétszer jelenik meg. Ára számonként 40 lej. Előfizetési ár évenként 1000 lej, minden éves előfizető díjmentesen kap egy 6×9 cm-es Kodak fényképező gépet. Prospektust díjtalanul küld a Lantos Magazin romániai kiadóhivatala Cluj, Calea Victoriei 35.

INGYEN KAPJA
• hó végéig
az ARADI KÖZLÖNY-t,
ha ma megrendeli. Ez
Az előfizetést csak 1929. május hó 1-től számítjuk.

LEGUJABB.

Megkönnyítik a kisebbségi diákok érettségijét.

A tudományos anyagból anyanyelvükön vizsgázhatnak a kisebbségi tanulók.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Parlamenti körökben sokat beszélnek a most készülő érettségi törvényről. Beavatott forrásból nyert információk szerint Costachescu közoktatásügyi miniszter megbeszélést folytatott több kisebbségi szenátorral és képviselővel. A kisebbségi vezeték azt az őhajt fejezték ki, hogy az érettségi törvényben

engedjék meg a kisebbségi diákoknak, hogy a tudományos anyagot saját anyanyelvükön adhassák elő az érettségi alkalmával. A miniszter kijelentette, hogy a törvény ezt is szabályozni fogja s a kisebbségi tanulóknak meg fogják engedni, hogy a tudományos anyagból anyanyelvükön vizsgázhassanak.

Május 4-én hirdetik ki az ítéletet Nagy István bíró ügyében.

Budapestről jelentik: A Nagy István-ügy mai főtárgyalásán az utolsó szó jogával élve, a vádlott, Nagy István bíró a következőket mondotta:

— Eddig még nem sikerült megállapítani, miképpen keletkezett az ellenem indított pletykahadjárat. Egyetlen beigazolt vád ellenem eddig az, hogy nyers modoru ember voltam.

Az ügyvédek azért haragudtak rám, mert nem engedtem őket konchoz jutni. Ítéleteimet mindig a konzolidáció szellemében hoztam meg és velem szemben az ügyész egyetlen bizonyító eszköze csupán a logikai következtetés.

A Nagy István-ügy tárgyalása még folyik, az ítélethirdetés május 4-én lesz.

APOLLO MATINEK URANIA

SZOMBAT d. u. 3 órakor

VASÁRNAP d. e. 11 órakor
mindkét mozgóban egyszerre

MAGYAR RAPSZODIA

Teljes zenekar, cigányzenekar és énekkisérrettel.

Olcsó 10, 15 és 20 lejes MATINÉ helyárak

Jegyelővétel már ma!

Az új lakbérleti törvény és a bérleti szerződés.

Irta: **Dr. Fuchs Albert, ügyvéd.**

Az új lakbérleti törvény számos érdekes intézkedései között különösen figyelemre méltók az alábbiak.

Szemben a tavalyi törvénnyel, az idei egy évre felfüggeszti mindazon kilakoltatási ítéletek végrehajtását, amelyeket azon az alapon hoztak, hogy a törvény kedvezménye 1929. május elsejével megszűnik. Ez a felfüggesztés természetesen csakis azon lakásokra vonatkozik, amelyeknek bérletét az idei törvény további egy évre meghosszabbítja.

De ugyancsak egy évvel meghosszabbodik mindama bérleti szerződések hatályba lépése, amely szerződések a mostani törvény által továbbra is védett lakásra vonatkozáig kötöttek.

Ilyen szerződések két kategóriára oszthatók.

a) Szerződések, amelyeket a háztulajdonos egy harmadik személlyel köt ama feltételekben, hogy május 1-ével megszűnik a törvényes védelem és a jelenlegi protezsált lakó a lakásból akár azért, mert ellene kilakoltató ítélet van, akár azért, mert a felmondást elfogadta vagy a lakást ő maga mondta fel május 1-ével kimegy. Minthogy a régi bérlet még egy évre a törvény erejénél fogva visszamarad, a bérleti szerződés a törvény erejénél fogva majd csak 1930. május 1-ével lép hatályba. Ha azonban akár a bérlet, akár a háztulajdonos ilyen formában a bérleti szerződést fenntartani nem kívánja, tartozik május 18-ig portarel vagy közjegyző útján nyilatkozni, mert ha egyik sem nyilatkozik, ugy a szerződés érvényben marad. Az új lakásától ekként elesett bérlet, amennyiben eddig protezsált bérlet volt, lakásában egyszerre len visszamarad, ellenesetben kénytelen lesz sürgősen más lakásról gondoskodni.

b) Szerződések, amelyeket maga az eddig

törvényesen védelmezett bérlet a saját lakására nézve a tulajdonossal köt. Ez azon eset, mikor a régi bérlet abban a feltételekben, hogy május 1-ével az ő törvényes védelme megszűnik, a saját lakását megtartani kívánva, ar előzetesen a háztulajdonossal megállapodik. Ha az ekként kikötött bérösszeg magasabb mint amelyet a jelen törvény előír (t. i. köz-tisztviselőnél a 24-szerese, másnál a tavaly 32-szerese az 1914. évi bérnek), ugy a törvény 3. §-a értelmében a régi bér mellett maradjon vissza és az új, magasabb bér mellett megállapodás majd csak 1930. május 1-ével lép hatályba, feltéve, hogy a háztulajdonos vagy bérlet maga ezt a megállapodást az előző pontban említett módon nem hatálytalanítja.

A törvény nem írja elő azt, hogy ez irán a bérletnek nyilatkozni kell, mert — min említtük — a nyilatkozási kötelezettség csakis arra az esetre van előírva, ha a felek már megkötött szerződést a törvény által módosított formában fenntartani nem kívánják. Pusztán a gyakorlati célszerűség fogja vezetni a bérlet, hogy amennyiben ezek a jogával élni kíván, erről a háztulajdonost haladéktalanul értesíteni fogja, mert ellenesetben a háztulajdonos joggal lehet abban a feltételekben hogy a bérlet a megkötött szerződést átja és hogy mulasztásba esik, amikor május 1-ét nem a kikötött magasabb bért fizeti.

Az is csak természetes, hogy ezzel a jogával a bérlet csak az esetben fog élni, ha számol azzal, hogy a jelenlegi lakását már csak egy évig tartja, amennyiben további törvényes bérleti meghosszabbítások következni nem fognak.

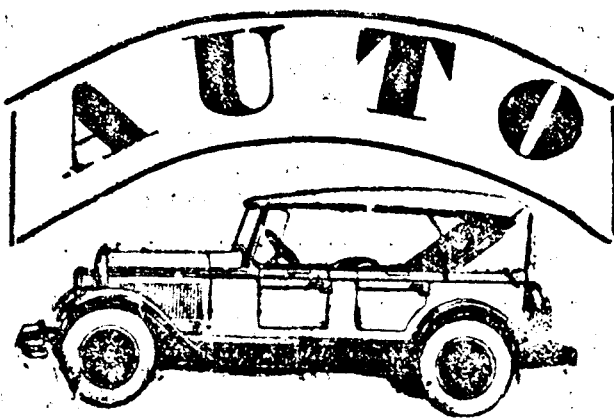
A fenti álláspont nem egyéni magyarázat, hanem a törvény miniszteri indokolásán alapul. De támogatja még a törvény másik szakasza, amely semmisnek nyilvánít minden olyan szerződést vagy nyilatkozatot, amely a jelen törvényben biztosított kedvezményről való előzetes lemondást foglal magában.

Dr. Schacht újabb ajánlata

A Kóvátéll konferencia.

Párisból jelentik: A Chicago Tribune közlése szerint Schacht német fődelegátus egyetlen annuitással és pedig 1650 millió aranymárkával hajlandó megtoldani a 37 esztendőre szóló ajánlatát, olyanformán, hogy a 37 esztendő alatti 38 ízben hajlandó megfizetni a felajánlott 1650 millió aranymárkát.

A német szakértők a mai bizalmas megbeszélésen, a hírek szerint, nem is vesznek részt, hanem szállodákba bezárkózva folytatják megbeszéléseiket és fontolgatják a következményeket. A szövegező albizottság ma délutánra tervezett ülést várhatóan hétfőre halasztották.

Kevés az autobusz Aradon

Molesztálják a nőket a túlszűfolt kocsikban. — Hat héten belül négy új autobusz kerül forgalomba. — Holnap megindul egy új járat.

(Arad, április 26.) Ma panaszos levelet kaptunk, amelyben több előfizetőnk elpanaszolta, hogy a kisvasút beszüntetése óta a közönségnek 20—25 percig kell várni, míg autobuszt kaplat. S ezután sem biztos, hogy fel tud rá ülni, mert a kocsik rendszerint megfellelten érkeznek a megállóhelyekre. Az utazóközönség összeheszfólása közegészségügyi szempontból rendkívül hátrányos, ezenkívül alkalmat nyújt a női utasok molesztálására is, végül pedig a zsebmetszőknek nagyszerű terepnyot biztosít. Az elhangzott panaszok ügyében felkerestük Velcsov Géza dr. interimár bizottsági elnökhelyettesét, aki a következőket mondotta:

— A kisvasút megszüntetése szükségessé vált, mert a város ráfizetett. A jelenlegi helyzet nem tart sokáig, mert egy-két héten belül két új kocsit állítanak forgalomba és hat hét leforgása alatt 2 újabb autobuszt helyezünk üzembe. Ami az összeheszfóltságot illeti, arravatkozólág csak annyit mondhatok, hogy az interimár bizottság legközelebbi ülésén javaslatot terjeszték be, amelyben kérem az autobuszokban az állóhelyek megszüntetését. Erre az intézkedésre közbiztonsági szempontból is szükség van, de — ismétlem — nem tart már sokáig ez az állapot.

Itt írjuk meg, hogy Götz Árpád vállalkozó, aki — mint megirtuk — az Eminescu (Deák Ferenc)—Calvin (Kálvin János)—Dorobantilor (Urban Iván) uccákon át az alsótemetőig haladó utvonaltra kapott autobuszkoncessziót, bejelentette ma a város vezetőségének, hogy holnap reggel két, egyenkint huszfűlése Ford-autobusszal megindítja a járatot. Ideiglenesen tudomásul vették a megindulást, azonban Lutaí Cornel dr. elnök hazaérkezése után külön bizottság vizsgálja meg az autobuszokat és megállapítja, megfelelnek-e a követelményeknek.

+ **Campbell rekordjai.** Fokvárosból jelentik: Campbell autóversenyző rekordkísérletei során megdöntötte az 5 mérföldes és az 5 kilométeres gyorsasági rekordokat. Az egy kilométeres rekord megdöntése nem sikerült. Campbell az 5 mérföldet 212, az 5 kilométert 211 km-es óránkénti gyorsasággal tette meg.

+ **Genfi autóhét.** Most nyílt meg Genfben a hatodik svájci autókiallítás, amely az előző évvel szemben jelentős növekedést mutat. Ezúttal a személykocsik és ezek szerelvényeinek kiállítása volt napirenden, míg április 27. és május 5. között a teherautók és repülőgépek következnek sorra. A kiállítást Schulthess svájci szövetségi elnök ünnepélyesen nyitotta meg. A kiállító 55 kiállító cég 79 márkával van képviselve. Ezek közül 31 amerikai, 23 francia, 8 német, 7 olasz, 4 belga, 3 angol és 1—1 osztrák, svájci és csehszlovák. Itt is feltűnik az a tendencia, hogy a hat- és nyolchengeres kocsik ugyszólván teljesen elnyomják a négyhengeres kocsikat. Csak néhány kocsit van még négyhengeres motorral felszerelve. Majdnem minden gyár erősen csökkentette modelljeinek számát, különösen az amerikai és olasz gyárak. A német és francia gyárak még mindig aránylag nagyszámú típust gyártanak. Az autóhét programjában szerepelt a genfi kilométerverseny álló starttal, amelyet a klasszikus Eau-Mortes utvonalon futottak le, ahol a versenyeket 1914. óta, a háborús éveket kivéve, minden évben rendezik. — A versenyt ugyan eddig egy kivétellel, repülőstarttal futották, most másodsor került állóstarttal lefutásra. Az idén ködös, ni-

deg idő köszöntött a versenyre, a részvétel sem volt nagyon nagy. A nap legjobb idejét Morel, a sportkocsi legjobb idejét pedig báró Wentzel-Mosay futotta.

+ **B. I. N. A.** Ismét új rövidítés, amelyet az automobilistának tudni kell. Ez a rövidítés egy automobilisztikai csoportosulás a Bureau Internationale de Normalisation d'Automobile, tehát az automobil normalizálásának nemzetközi irodájának rövidített neve, amelynek működése elé nagy várakozással tekint minden automobilista, akinek már alkalma volt az egyes szerkezeti részek felesleges sokoldalúságán bosszankodni.

+ **Kilencezer kilométer a Szaharán keresztül.** Loiseau francia hadnagy a Szahara átszelése után 1500 km-es négyhengeres Bugatti-kocsiján most érkezett meg Algirba. Lo-

iseau utvonala Guineán, a Szudánon és a Szaharán át vezetett. Az ut hossza 9000 km. volt, s ezt Loiseau 17 nap alatt futotta be, napi átlaga tehát 525 km. volt. Olyan tempó ez, amely Franciaországban, a jó utak hazájában is ismerésre méltó volna, annál inkább a sivatagban. Loiseau két utitársán kívül 2000 km. befutására elegendő üzemanyagot vitt magával és így a kis Bugatti 1700 kg. súlyban hagyta el az indulás előtt a mázsálót.

+ **A német kormány jelvénye az osztrák gyártmányokra.** A német automobilipar birodalmi szövetsége elhatározta, hogy a német gyártmányok jelzésére alapított jelvényt (makk egy levéllel) ezentul az osztrák gyárosok is jogosultak gyártmányaikon használni, ha az anyagnak és munkának legalább 75 százaléka német, illetve osztrák eredetű.

KÖZGAZDASÁG.

A vasut teljes mértékben támogatja a tavaszi gabonaszállításokat

Nagy figyelmet fordítanak a tavaszi mezőgazdasági munkákra.

(Az Aradi Közlöny bueurestli tudósítójának távirata.) A földművelésügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi prefektushoz és gazdasági tanácshoz, hogy fokozottabb figyelmet fordítsanak a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra. A tapasztalt hiányok és nehézségek azonnal jelentendők a miniszteriumnak, mert a mulasztások elkövetőit felelősségre vonják.

A CFR. vezérigazgatója ma körrendeletet intézett valamennyi szolgálati főnökséghez és állomásnak, amelyekkel közli, hogy az államvasutaknak teljes támogatásban kell részesíteni a tavaszi gabonaszállításokat. Erre a célra azonnal vagonokat kell rendelkezésre bocsátani és amennyiben nincs üres vagon, úgy azt táviratilag kell kérni az illetékes inspektorátustól.

Háládatos-e a dohány a műtrágyázás iránt?

A mézsnitrogén a dohány trágyázására különösen alkalmas, mert teljesen chlormentes s terméskösző hatása mellett lassu és állandó hatású. Ugyani a gyorsan ható nitrogén-trágyák a dohányt, mint általában a legtöbb kulturnövényeket, hirtelen meghajtja s a hirtelen fejlődés következtében keletkező dus lombzat nem áll arányban a gyökérképződéssel. Ily körülmények között a kevésbé fejlett gyökérzet az aránytalanul nagyobb lombzat tápigenyét nem tudja kielégíteni, mihelyt csak a legkisebb szárazság áll be. Eltekintve attól, hogy ebből kifolyólag a fejlődésben rohamos visszaheszfólás következik be, a dohány minősége is teljesen leromlik, mert a minőség javítását szolgáló többi műtrágyák felvétele, a nitrogén felvételével nem áll arányban.

A mézsnitrogén legkésőbb a palánták kiültetése előtt 10—14 nappal szórando ki s a kiszórás után jól be kell fogasolni, vagy boronálni. A kiszórás jóval előbb is történhetik abban az esetben, ha a talaj nem nagyon laza, mivel a kimosás veszélyének ellenáll.

A kálium pótlása, melynek helyes alkalmazása a dohány minőségét javítja, lehetőleg chlormentes káli-trágyák után eszközzendő, mert a dohány a chlor iránt igen érzékeny, mivel éghetőségére hátrányosan hat. Amennyiben chlormentes káli-trágyák (kénsavas káli) beszerzése körülményes és ebből kifolyólag tul költéses volna, úgy 40%-os kálisó is alkalmazható. Mint-hogy azonban a káli-trágyasó chlort tartalmaz, kiszórását már öszszel kell végezni, hogy chlortartalma kimosódjék. Kötött talajon kevesebb, könnyebb talajokon több kálisó adható.

Amennyiben a kálisó kiszórását öszszel elmulasztottuk, úgy azt 6—8 héttel a kiültetés előtt is elvégezheljük, ha azonban ezt az időpontot sem használtuk fel a káli kiszórására, úgy már csak kénsavas káli alkalmazása helyén való.

A szuperfoszfát — mely a dohány minőségét is javítja — a mézsnitrogén kiszórása után 5—6 nappal alkalmazandó, de lehet közvetlenül a kiültetés előtt is. Amennyiben kálisó helyett kénsavas káli használunk, úgy a kettőt öszszekeverve szórhatjuk ki.

Ezek volnaak az eljárások, melyeknek szem előtt tartásával a dohány műtrágyázása eredményessé s így a dohánytermelés gazdaságossá tehető. Teljes trágyázás feltétlenül szükséges s természetesen külön figyelemmel kell még lenni a műtrágyák alkalmazására vonatkozó általános utasítványokra is, hogy az eredmény a teljes siker jegyében elérhető legyen. Sz. P.

= **ZÜRICHBEN NYITÁSKOR 3.08.25, ZÁRLATBAN 3.08.50 A LEJ.**

= **Bucuresti-i tőzsdezárlat.** Devizák: Páris 6.58.50, Berlin 39.95, London 817.50, Newyork 168.08, Milánó 8.83, Zürich 32.44, Prága 4.98 és egynegyed, Bécs 23.67, Budapest 29.36, Varsó 19.05.50. — Valuták: Márka 39.80, sterling 816, francia frank 6.64, svájci frank 32.30, olasz líra 8.80, dollár 167.50, osztrák schilling 23 és háromnegyed, magyar pengő 29.30, csehszlovák korona 4.98.

= **Középeurópai hajózási konferencia.** Ismeretes, hogy a május 4-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár egyik legjelentéke-

nyebb csoportja a számos külföldi állam részvételével rendezett hajózási és Duna-kikötő kiállítás, amely alkalomból középeurópai hajózási konferencia is lesz. Ugy értesülünk, hogy a Hantos Elemér ny. államtitkár emlékelete alatt álló konferenciát május 11—13. között tartják meg a budapesti kereskedelmi és iparkamara nagy tanácsstermében. A konferencia titkársága, Gyömrei Sándor, a konferencia főtitkáranak vezetése alatt áll (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara V., Alkotmány-u. 8.), akihez a bejelentések intézendők s aki minden, a konferenciát illető ügyben felvilágosítást ad.

= **A vasárnapi kereskedőgyűlés,** amelynek meghívóját tegnap közöltük, amikor a kereskedők adó, vám, hitel és szállítási kérdéseivel fog foglalkozni, valójában az élet olcsóbbodásának, a fogyasztók több és nagyobb vásárlóképességének, a mindenkire jobb és nyugodtabb gazdasági életnek a feltételeit fogja követelni. Ezért várja a legszélesebb körökben nagy érdeklődés Vlad Sándor kamarai elnök és képviselő nyilatkozatait a teendőkről, úgy, ahogyan ezt egy politikus, aki a kormány legközvetlenebb híveihez tartozik és a hivatalos kereskedelmi és ipari képviselő vezetője látja és megoldásukat politikai információi szerint elképzeli. — Fried János dr. általános érdekű világgazdasági térképe, amelybe Románia gazdasági képét rajzolja bele, értékesen egészíti ki a belső képet, amelyet az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke, Domán Sándor fog megnyitójában az átélés közvetlenségével felvázolni. — A gyűlésen Temesvárról és Váradról is többen vesznek részt és a kereskedelmi kamara vezetősége is jelen lesz, hogy az elhangzó panaszokat és javaslatokat közvetlenül vegye tudomásul.

= **Egyesül a világ két leghatalmasabb olajvállalata.** Newyorkból jelentik: A Wall-streeten egész bizonyossággal híresztelik, hogy a Standard Oil Compagnie és a Wacuum között fuzió készül. A tervezet szerint 3 Standard részvényt egy Wacuum részvennyel cserélnek be. A világ két leghatalmasabb olajvállalata azonban csak a Wall-street hozzájárulásával fuzionálhat, mivel az olajtrösztöt felbontó határozat szerint, a tröszt volt tagjai nem fuzionálhatnak egymással.

= **Placi árak.** A mai hetiplacon az árak a következőképen alakultak ki: burgonya 5—6 lej, hagyma 4—5 lej, tehénturó 20 lej, juhturó 48 lej, vaj 120—160 lej, alma 12—20 lej kilogrammonként, tojás 2.50 lej darabja, bab 30 lej, tej 8 lej, tejfel 30 lej literje, zöldség 4—5 lej csomója, saláta 3—5 lej, fejes káposzta 6—15 lej fejenként. A baromfi piac árai: sovány liba 250—320 lej, sovány kacsa 170—220 lej.

Diana-fürdőujonnan berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőáruk**MŰJÉG**házhöz szállítást
május 1-én megkezdjük
és csakteljesen kifagyasztott
kristály-jeget
hozunk forgalomba.Rendelések: 2816
Telefon Arad 68. sz.
alatt eszközölhetők.**Báró NOPCSÁÉ**ujaradi sörgyára. Dreher-Haggen-
macher Nagyvárad sörgyár bérlete,**BRENNABOR**

Az ideális turaautó. A legtartósabb teherautó

4 és 6 hengeres autók
Boschberendezés
Servonégyszerekek
4 sebesség, 115 km. órákéntSystem Belladach.
A nyitott és csukott
autók problémájá-
nak legelőszérűbb
megoldása.**Kedvező fizetési feltételek!**

Romániai vezérképviselőt:

1558

Autoimport R. T. Arad Neuman-palota Str. Horia 1**Butorok részletre**

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-ter) 10. szám.**Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.**tyuk 140—200 lej, csirke 90—130 lej párja, kö-
vér liba 300—400 lej, kövér kacsa 200—280 lej
darabja. — Terménypiac: buza 800 lej, kuko-
koric 720—750 lej, zab 720 lej, árpa 700 lej
métermázsánként.**Ha valaki kedvezményes lakbért fizet...**Hogyan „kezel” Nicu Demeter lakóját, az „Öreg
Steger”.

(Arad, április 26.) Steger Antal régi szolgája a városnak. Évtizedeken keresztül szolgált a tűzoltóknál, ahonnan 400 lej havi nyugdíjjal bocsátották pár év előtt utnak. A 66 éves embert a város pártfogásába vette és mint napidíjas hivatalosolgát alkalmazta, havi 1700 lej fizetéssel. Az egész városháza ismeri „az öreg Steger”, aki most nagy panasszal fordult a rendőrséghez és a város vezetőségéhez. Panaszában elmondotta, hogy házigazdája, Nicu Demeter hentes évek óta álldózik, mert mint nyugdíjas, kedvezményes lakbér mellett lakik. Felesége már nem akar kimenni az udvarra, mert a hentes állandóan inzultusokkal halmozza el. Tegnap Steger kiment az udvarra és ott találkozott Nicuval, aki mindjárt ezzel fogadta:

— Mikor hajlandó már kitakarodni innen?

A szolga kijelentette, hogy azt fogja fizetni, amit a törvény előír, mire Nicu nekiesett, megpofozta és összerugdosta az öreg, tehetetlen embert. A városházán nagy felháborodást okozott az eset, amelynek ügyében a rendőrség a kiállított orvosi bizonyítvány alapján megindította az eljárást.

Betörés Aradon.

Betörők jártak egy aradi írógépkereskedő lakásán.

(Arad, április 26.) Gartner Mihály aradi írógépkereskedő ma megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy az elmúlt éjszaka lakásába betörők jártak. Előadta, hogy Str. Sincai 2—4—6—8. számú lakásából az esti órákban családjával együtt eltávozott, hogy rokonainál ünnepelje a zsidó húsvéti ünnepet és még a családfeleijét is elengedte hazulról.

Fél 11 óra tájban, amikor hazatért, megdöbbenve tapasztalta, hogy lakásának ajtaja nincs bezárva, holott világosan visszaemlékezett arra, hogy kétszer is rázárta a kulccsal. Rémülten szaladt be a szobába, ahol mindent a legnagyobb rendben talált, a szekrényekhez nem nyúlt az ismeretlen látogató, csupán az éjjeli szekrényen levő 8—9000 lej értékű duplafedelű aranyórát lopta el és az ugyancsak az éjjeli szekrénybe helyezett mintegy 100 lej értékű váltópénzt rakta zsebre.

Ugy látszik, a tettes, vagy tettesek valamitől megijedtek, hogy nem bántották a szekrényeket, pedig azokban nagyértékű ruhanemű volt. Tekintettel arra, hogy a betörés körülményei arra engednek következtetni, hogy a betörést csakis a helyzettel ismerős egyén követhette el, a rendőrség ilyen irányban indította meg a nyomozást és már súlyos gyanu is merült fel egy személy ellen.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

Szombat, április 27.

Berlin: 21. Szórakoztató zene. Brünn: 23.25. Kávéházi zene. Bucuresti: 19. Fuchs Teréz zongorahangversenye. 19.40. Szórakoztató zene. 22. M. Drosdowska (szoprán) hangversenye. 23.15. Opera-áriák. 24. Román nemzeti zene. Frankfurt: 21. Tarka-est. 23.30. Táncczene. Leipzig: 21. A közép-németországi rádió öt-
éves fennállásának ünnepe. Ünnepi hangverseny. 22. Jazz- és slágerzene. 23.30. Táncczene. L. O. London: 19.45. John Thorne (bariton) Schumann-dalokat énekel. 22.35. Rose Hiquel (szoprán) és Harold Kimberley (bariton) vidám estje. 23.35. Táncczene közvetítése. — Milánó: 20. Jazz-band. 21.30. G. Verdi „I Lombardi Alla Prima Crociata” című operájának közvetítése. 24. Jazz-band. München: 21. O. Strauss: „Der letzte Walzer” című operettjének előadása. 23.45. Nógrády Gyuri zenekarának hangversenye. Nápoly: 21.45. Egy opera közvetítése a San Carlo színházból. Prága: 20.15. A. Messager „La Béarnaise” c. operettjének előadása. 23.25. Kávéházi zene. Wien: 21.05. Wolff Schneiderhan (hegedű) és Willy Klaser (zongora) hangversenye. 21.40. Halévy „Fortunio Lied” vígoperájának előadása. Utána: Esti hangverseny. Zágráb: 21.35. Operett-est. 22.50. Táncczene. Zürich: 20.17. A rádió-kvintett hangversenye. 23.10. Táncczene. Budapest: 10.15. Gramofonhangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05. Hangverseny. Közreműködik: Beer Olga (ének), Fischer Anny (zongora). Zongorán kísér: Pongrácz László. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek. élelmiszerárak. 17. Bibó Lajos novellái: 1. Lebrada költő marad. 2. A kutya. Felolvassa: dr. Koncz Sándor. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 18.10. Dr. Váhl Ele mér: „A kelet ókori orvosai Hippokratés haláláig”. Felolvassa: Scherz Ede. 18.40. A m. kir. Operaház férfi énekarának hangversenye a Studióból. Vezényel: Roubal Vilmos karigazgató. 19.45. Schrammelzene. — 20.45. Vigjáték-előadás a Studióból: „Marika”. Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Zágou István. Rendezi: Hegedűs Tibor, a Vigszínház rendezője. Utána kb. 23. Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés és löversenyeredmények. 23.20. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel: Berg Ottó karmagy.

Vasárnap, április 28.

Berlin 20. Rádiótorzó. 21. Népszerű zene-
kari hangverseny. 22. Esti szórakoztató műsor. —
Bucuresti 19.15. Zenekari hangverseny. 22. Klari-
nethangverseny. 22.30. Marie Sneiina operaéne-
kesnő áriaestje. 23.30. Hegedűhangverseny. 24.
Zenekari hangverseny. — Brünn 19.05. Német-
nyelvű operaáriák. 21.55. Operettzene. — Frankfurt
21.30. Robert Konzel-est. Utána: sporthírek. 23.30.
Táncczene. — Leipzig 20. Hermann Munk dalestie
lantskisérettel. 21.30. Vidám hangverseny. 24.
Táncczene. — L. O. London 18.15. Bach-dalok-
karénekhangverseny. 22.05. Részletek a híres ora-
tóriumokból. Mendelssohn. Haydn. Spohr. Sulli-
van műveiből Linda Seymour (alt), William Bat-

**Az emésztés
normálisan
megy végbe**

ha a gyomornedv elegendő mennyiségű savat tartalmaz. Ha a savak túltengése áll elő, ez esetben a tápanyagok erjednek és különféle emésztési zavarok lépnek fel. Hogy a normális emésztés biztosítható és megszabaduljon ettől a hyperaciditástól, amelyek a gyomor működését akadályozzák, szedjen **MAGNESIE PERHYDROL**-t. Ez a savakat neutralizáló készítmény, szinte pillanatnyilag neutralizálja a savak túltengését, a savanyus böfögést, sőt a legkomolyabb esetben is, mint pl. gyomor-
gyulladás, gyomorfájdalmak és daganatok, a Magnesie Perhydrol kitűnő alkalikus gyógyszer mindazok számára, akik a savak túltengésében szenvednek. Kapható minden gyógyszerárban. 2245

rand (hasszns) és a veves karének közreműködésével — Milánó 19.20. Jazz-band. 22. Opera közvetítése a Scala-színházból. — München 19.30. Gramofonlemezen Amerikába és vissza. 21.05. Házi zenekar hangversenye. 22.50. Táncczene. — Nápoly 22. Zenekari hangverseny. — Prága 19.05. Németnyelvű karének. 22. Rádió-trió. 23.20. Kávéházi táncczene. — Róma 18. Szórakoztató zene. — Wien 18.50. Részletek a Kurt Weill: „Die Dreigroschen Oper” című operájából. 20.10. Kamarazene. 21.15. Karl Behr: „Fahrt ins All” hangjátékának előadása. Utána: Esti hangverseny. — Zágráb 21. Gounod: „Faust” című operájának előadása. — Zürich 21. Esti hangverseny. — Budapest 10. Újsághírek. kozmetika. 11. Egyházi zene és szentbeszéd az egyetemi templomból. Szentbeszédet mond: dr. Tóth Tihomér c. apát. e. tanár. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból. pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Szimfónikus zenekari hangverseny. Vezényel: Unger Ernő karmagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködnek: dr. Szabóné Zsögon Lenke operanékesnő és Sajo Sándor hegedűművész. 15.30. Dr. Vértés Emil, a Nemzetközi Arumintavásár ügyv. alelnökének előadása. „A Budapesti Nemzetközi Arumintavásár az exportfejlesztés szolgálatában.” 16.30. A m. kir. földművelésügyi miniszterium rádióelőadás-sorozata. Dr. Sántha László, m. kir. kísérletügyi adiunktus: „A szőlő védelme tavaszi fagy ellen.” 17. Rádió Szabad Egyetem. Közben: kb. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés. 18.20. Balázs Árpád magyar néptáncos Magvari Imre és cigányzenekarának kíséretével. 19.30. Sporteredmények. 19.45. Operettelőadás a Studióból. „Diákszereltem.” Innocent Ernő. Andav Ernő és Budav Dénes háromfelvonásos eredeti operette Rákosi Viktor regényalakjaiból. zenekari kísérettel. Rendezi: Hegedűs Tibor, a Vigszínház rendezője. Az előadást vezényli: Polgár Tibor. 22.10. Hegedű-zongora szonáták. Előadja: Hubay Jenő dr., a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója és Stefániai Imre kamaraművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Utána: kb. 23.10. Pontos időjelzés, lö- és ügétőversenyeredmények. Maid: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-nagyszállóból.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.**NYILTÉR.**

E rovat alatt közlőttekért nem vállalunk felelősséget.

Dr. Székely Aladár

ügyvédi irodáját

Aradon, str. Eminescu (volt Deák Ferenc-u.) 2. sz.
alá helyezte át.A Piata Avram Iancu (Szabadság-ter) és
Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca),
sarkánál, a hetipiac legélénkebb helyen**bolthelyiség
azonalra kiadó.**

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősközlőre válaszolunk. Ajánlatok, illgés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

BARNA ASSZONY, „Nem bánja meg” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2313

DURA elemek angro és detail Varga és Rosenfeldnél Arad, Centrál szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

TURINÓ kitűnő referenciákkal, házvezetői, anyahelyettesi állást keres helyben vagy vidéken. Szíves ajánlatokat „Családtag” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér.

FŐZNI tudó mindenféle leányt keresek. Salac-uca 11a. 2311

VIDÉKI faterlethez üzletvezetőt keresünk. Ajánlatokat „Megbízható szakember” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 2309

KINDERGÄRTNERIN sucht stelle zu Kindern. Gehlt auch aufs Land. Adressen bitte in die Administration des Aradi Közlöny. 2314

LAKÁS.

HAROM ESETLEG NÉGY SZOBÁBÓL álló első emeleti uccai helyiség a főtér közepén jelölés nélkül kiadó. Irodának, ártáshat divatszalonnak egyaránt alkalmas. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1000

KÉT SZOBÁS, szükséges mellékhelyiségekkel álló udvari lakás a volt Szabad-ság-tér közelében május 1-ére kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

LAKÁS 2 szoba, konyha, kerttel 200 m. föl. sertés tartással és műhelyvel, május 15-től bérebeadó Str. Oltuz (Illés-u.) 18. szám. Érdeklődni tulajdonosnál Polvákné. 2310

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1357

VETEL ESELEKES.

KÖNYVSZEKRÉNY és íróasztal, tükrös garderozszelekrény, összecsatolható kertiszelekek, kis nyestboza, vitrinek, szekreter, komódok, rádiószelekrény, szőnyegek, complete szobaberendezések, markás porcellánok, zongorák, kredencek, asztalok, székek, szekrények, agyak, képek, tükrök, Biedermayer garnitúrák, intarziás szalon antik óra, kristálytárgyak, dísz tárgyak stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPÁNT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

Gabona, élelmiszer és tüzelőanyagok és elad
„DOINA”
kereskedelmi vájalat Arad, Str. Barjiu No. 14. (Rákóczi-u.) 2210

Eladó!

Tölgyfaebédlő, szalongszék, lámpák, terítők, speiz-stelázsok 12 fiókkal, lakatra zárható nagy falada. 260

Arad, Bul. Carol 56., földszint ajtó 3.

ELADÓ egy hálószoba 10.000 lejért. — Meztekinthető Str. Grivitei 5. (Miklósuca.) 2165

BAROKK EBÉDLŐ börszékekkel, háló, konyha, szőnyeg, szővőszékek, olcsón eladók Batthyány-u. 4. földszint. 2321

ÚJ FORD TEHERKOCSI keveset használt és egy Ó-FORD TEHERKOCSI redukált kapcsolóval keresztrugós, általános javítva sürgősen eladó. Cim Hanciu Ion, Dumbrăvița posta Bărzava, Arad. 2260

KERESEK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonszékeket, órákat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ZONGORÁK!

ALKALMI ÁRBAN

Kereszthuros R. Stingl	45.000 lej
Kereszthuros Petrol	45.000 lej
Rövid Bözendorfier	35.000 lej
Rövid bécsi	30.000 lej
Beregszász	25.000 lej
Nyemeteske	28.000 lej
Schveighofer Piano	20.000 lej
Tanuló zongora	15.000 lej

MELIS-DEL
ARAD, Piata Avram Iancu No. 21. ZONGORATEREM.

TRITRON RADIO

a speciális szála rádiócső.
Sötétsugárgószál
UD 4 a legideálisabb univeszálcső.
Minden jobb üzletben kapható.
Raktár kereskedők részére:

A. EICHNER. CLUJ, Strada Memorandului 16.

Fájdalmak megszüntetése

Bármily eredetűek legyenek és bármily módon jelentkezzenek a fájdalmak, harmincéves tapasztalat erősítette meg a szer hatékonyságát

CACHETS

DU Dr FAIVRE

LÁZ-
MIGRÉN
NEURÁLGIAK
MALÁRIA, CSÚZ, REUMA
MENSTRUÁCIÓS ZAVAROK
FOGFÁJÁS ELLEN

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁRBAN
ÉS DROGERIÁBAN
1 Doboz (1 Darab) Lej. 8.
1 Doboz (12 -) Lej. 75.

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladó. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1454

INGATLAN.

OVARTÉREN, a Marospart legszebb helyén egy háztelek eladó. Érdeklődni Str. Barjiu (volt Rákóczi-ucca) 16. portánál. 2256

Ber- és magánházak, szőlők és más ingatlanokat megvételre vagy bérletre keres

„DOINA”

Ingatlanforgalmi irodája Arad, Str. Barjiu No. 14. (Rákóczi-ucca). 2211

ÜZLETEK.

BÜFFÉ és étterem olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2244

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Subsemnatul curator al masei falimentare a firmei Guttman blănărie priu prezentă aduc la cunoștință publică, că diferite mărfuri de blane apartinătoare masei falimentare inventariate sub pozitiile 1-162, o mașină de cosut pentru blane și alte obiecte de instalații inventariate sub pozitiile 163-175 mai departe mobilieri de locuință inventaritate sub pozitiile 176, 181-183 și 187 se vor vinde pentru numerar prin licitație publică și anume fie care obiect aparte-aparte celui, ce va oferi mai mult.

Licitatia publică va avea loc pentru mărfuri de blane și obiecte de instalații inventariate sub pozitiile 1-175 la Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) No. 1. in ziua de 6 (șase) Maiu 1929, eventual continuativ in ziua de 7 (sapte) Maiu 1929, totdeauna cu incepere dela orele 3 (trei) d. m. iar pentru mobilieri de locuință inventaritate sub pozitiile 176, 181-183 și 187 la Arad, Str. Tribunal Axenti (Damjanich-u.) No. 1. in ziua de 8 (opt) Maiu 1929, orele 3 (trei) d. m.

Inventarul și mărfurile se pot vedea lângă instanțarea mea prealabile zilnic dela orele 4 d. m.

Dr. Iacob Dénes, avocat
Arad, Str. Gh. Popa No. 10.

Kölcsön:

legalacsonyabb kamattal, bekebelezés mellett azonnal folyósítatik. Cales Saguna (Választó-ucca) 72-74., délelőtt 8-10-ig és délután 3-5 óráig.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Töltse otthon

RÁDIO-

akkumulátorját
WESTINGHOUSE-

RECTIFEX - töltővel.

Két 4 Voltos akkumulátort is teljesen feltölt egy éjszaka alatt.

Minden jobb szaküzletben kapható.

Vezérképviselő:

Ing. V. VÉRTES

műszaki vállalat

ARAD, Piata Luther 1.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszallító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia szállító

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16. Telefon 250 sz.